

Modri kamen modrosti

Pridobljeno iz Wikivira, dne 04. november 2020

Izdano: V Ljubljani: Karantanija, 1999

To delo je v [javni lasti](#), ker so avtorske pravice potekle.

Dovoljenje: Po [Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah](#) (59. člen) trajajo avtorske pravice še 70 let po avtorjevi smrti.

Za anonimna in psevdonimna dela (kadar ni mogoče nedvoumno ugotoviti avtorja) trajajo 70 let po zakoniti objavi dela (61. člen).

Izvozi v formatu:

[epub](#)

[mobi](#)

[pdf](#)

[rtf](#)

[txt](#)

Življenje pred kamnom

Pravzaprav so bili trije stolpiči, vsak s po štirimi stanovanji, toda nas zanima le tisti v kotu, ki je mejil na visoki leseni plot zmešanega Albina, kot so mu po domače pravili sosedge. Ta tretjistolpič se je razlikoval od vseh drugih hiš, saj sta v njem vladala razumevanje in sloga stanovalcev. Otroci v tretjem stolpiču se niso neprestano mikastili in obmetavaliz različnimi priročnimi predmeti, ampak so se naravnost prijateljsko skupaj igrali. Skupaj so šli v kino ali v slaščičarno. Niso si nastavljali zank v hodniku ali napejali vrvi v mračnem preddverju, v želji, da bi si kdo zlomil ali vsaj izpahnil kakšen ud. Samo igrali so se in se zabavali. Okoličani so to resnično težko razumeli. Štiri družine v isti hiši, in nič sprte, so zmajevali z glavami. Čudno, so govorili, zares čudno, s temi ljudmi nekaj ne more biti v redu. Morda jih je začaral tisti potepuh Nande, so se spraševali drugi. Ne verjamemo, so odkimavali starejši, že prej, ko Nandeta še nikjer ni bilo, je tam vladalo enako vzdušje. Nande je zdaj že tretje leto zapored prebival v opuščeni pralnici. Bil je več kot dvajset pod ničlo, ko ga je odkril Bogotov oče. Oba sta se zelo ustrašila, potem pa mu je Nande povedal žalostno zgodbo svojega življenja. Ta se je z leti tako spremenila, da so od prvotnih stavkov in besed ostale le se vejice in pike, če so sploh kdaj bile. Kakor koli že, gospod inženir Pavlin je sklical sestanek hišnega sveta in zatožil Nandeta, da se šverca v opuščeni pralnici. Človek je imel v življenju strašno smolo, ne moremo ga pustiti zmrzniti, je končal svojo pripoved. In možje so složno staknili glave ter odločili, da lahko Nande začasno ostane v pralnici. Še posebej zato, ker je svečano in zelo prepričljivo obljubil, da bo tudi kaj postoril okoli hiše, kadar se bo pokazala potreba. Tako je možakar v opuščeni pralnici začasno stanoval že tretje leto. Do zdaj je ostalo povsem nepojasnjeno, zakaj in kam je vedno izginil, kadar je nanovo zapadel sneg. Neizpodbitno dejstvo pa je bilo, da se lopate nikoli ni niti dotaknil. In metle tudi ne, ker je bil menda alergičen na prah.

Vse ostalo pa je izpolnjeval vestno po dogovoru, kot je rad zatrjeval. In res je treba priznati, da je bilo od njega tudi nekaj koristi. Predvsem je bil radodaren pri razsipanju dobrih nasvetov. Teh mu ni nikoli zmanjkalo, in ni je bilo stvari, na katero se ne bi spoznal. Sproge so ga prihajale spraševati za kuharske recepte - bil je strokovnjak za vlaganje in vkuhanje, posebej pa še za metode, kako se obraniš moljev in druge golazni - možje pa praktične stvari iz vsakdanjega življenja. Posebej izdatno pa so izkoriščali Nandetovo razgledanost otroci. Pomagal jim je celo pri domačih nalogah. Imel je krasne ideje za proste spise, matematiko pa je obvladal bolj približno. Tudi pravopis je poučeval nekoliko po svoje, je pa znal kljub okorni roki čudovito podpisati prav vse starše, kar je bilo v redu za opravičila in razna neprijetna sporočila, ki so občasno prihajala iz šole. Skupni imenovalec celega stolpiča so bile mačke. Vsi po vrsti so bili ljubitelji teh prikupnih živali, z Nandetom na čelu, ki jih je pridno hranil, kadar je bil kdo odsoten. Vsaka družina je imela po eno, le pri Kozlevčarjevih v pritličju so se nabrale tri. Lori je bil tigrast, Tačka je bila bela in tigrasta, Murči pa je bila črna. Nande je bil zelo natančen, kadar je bil zadolžen za mačjo prehrano, saj je vsako konzervo z mačjo hrano najprej poizkusil, če je vse v redu, šele potem je z njo postregel živalim. Gospod Kozlevčar, Milanov in Milkin oče, ga je nekoč obtožil, da je, ko so bili na dopustu, sam pospravil konzerve, namenjene njegovim ljubljjenčkom, kajti vsi trije so v štirinajstih dneh grozno shujšali, Nande se je pa zredil. A to so bila bolj ugibanja, dokazano ni bilo nikoli. Tudi Nande sam se je zaklinjal, da je poizkusil samo žličko, največ dve, in še to kavni. Je pa tudi res, da mucki poleti nimajo takšnega apetita, medtem ko Nande v tej stvari ni bil odvisen od letnih časov. Torej ni bilo nič čudnega, če si pri kateri koli družini v hiši v juhi našel mačjo dlako in tudi nihče se zaradi tega ni razburjal. Takšni so pač pravi ljubitelji. Ti se že ne bodo kremžili ob eni ali dveh dlakah na krožniku. Ne, kje pa. Tudi če bi po kaki nesrečni slučajnosti naleteli na šopek, ne bi zaradi tega zganjali hudiča, ampak bi ga lepo ulovili in odstavili na rob krožnika. Brez hudih pogledov in pačenja, z vljudno asketsko držo. So pa ljudje, za katere žal ne obstaja kakšen primeren izraz in bi še najbolj ustrezalo, če bi jim rekli kar kratko antiljubitelji. Seveda v najbolj slabšalnem pomenu besede. Tipičen primerek je bil sosed za visokim lesenim plotom. Ta je podil uboge mucke iz svojega vrta na tisoče načinov. Lovil jih je s smrtno nevarnimi gorjačami in metal vanje vse mogoče, tudi zelotežke predmete. Letal je za njimi, kot bi se mu odtrgalo, in zraven rjovel kot lev, zato so mu vsi tudi pravili zmešani Albin. Vzrok neljubih nesporazumov je bil naravni nagon. Ubogi mucki se niso mogli odpovedati njegovim vzorno urejenim zelenjavnim in cvetličnim gredicam s tisto čudovito rahlo prstjo. Kako dopovedati nedolžnim živalim, da so gredice last nekega hudobnega antiljubitelja in da jih ne morejo uporabljati za svoje stranišče? Ko gredo mucki na potrebo, pač nagonsko izkopljejo luknjico, in jo po uporabi tudi natančno zakopljejo. Prav lahko bi bili vzgled marsikateremu človeškemu nemarnežu, ne pa da jih neki antiljubitelj neusmiljeno preganja. Pri vsej tej betonski in asfaltni džungli je pač občutiti veliko pomanjkanje

primernih terenov. V tem pogledu so ljubitelji psov in njihovi ljubljenci dosti na boljšem. Če že ni v bližini nobenega drevesa, je pa zagotovo kakšen električni drog. »Ta človek je zmešan,« je ponovno ugotovil gospod inženir Pavlin in se živčno prestopal na dvorišču pred lesenim plotom. »Ne zmešan, jaz bi temu rekel popolnoma nor,« se je pridušal gospod Kozlevčar, ko je zaskrbljeno opazoval, kako so mucki kot rakete skakali preko plota, kajti na drugi strani jim je šlo za življenje. »Ta rjoveča pošast jih spet preganja s porajkljem,« je vil roke Janin oče, gospod Kramar. Možje iz stolpiča so bili složno ogorčeni. »Murči, Tačka, Lori, kolikokrat sem vam že rekel, da ne hodite na ono stran k tej zverini,« je gospod Kozlevčar rekel tako glasno, da je lahko slišal tudi zmešani Albin. Ta je zato preko plota zaklical: »Ti c!« Bilo je res grozno slišati, še posebej za uboga otroška ušesa. A Bogo si je za vsak primer vse zapomnil, samo toliko, da bo vedel, česa ne sme reči. In Jana in Helena prav tako. Le Milan in mala Milka sta se na vso moč trudila, da bi grde besede čim prej pozabila, pa sta si jih potem žal še bolj zapomnila. Kaj hočemo, človeški možgani so muhasti. Tokrat se je zmešani Albin zares grozno raztogotil, kajti za Pavlinovim Hektorjem je zabrisal gorjačo z očitno namero, da ga v zadnjem hipu skladi s plota. Gospod inženir Pavlin je gorjačo, ki mu je priletela pred noge, takoj zasegel. »Vrni mi palico, teslo!« je zahteval zmešani Albin in škilil na drugo stran skozi luknjo v deski, kjer je izpadla grča. Takrat se je pokazalo vse nakopičeno sovraštvo, ki ze tisočletja vlada med ljubitelji in antiljubitelji. Tudi gospod inženir Pavlin, ta mirni človek, intelektualec in esteta, se je kar tresel od jeze. Metati gorjačo za njihovim Hektorjem, to je bilo tudi zanj preveč. Zato se je kot maček splazil k plotu in poskušal skozi okroglo luknjo v deski s taisto gorjačo dregniti zmešanega Albina v oko. Bil je tako razburjen, da je v prvem poizkusu zgrešil odprtino in treščil po rjavo pobarvani lati, da je glasno počilo. Tako je zmešani Albin lahko pravočasno odskočil na varno razdaljo, kričeč naslednjo zmerljivko: »P o!« »Lahko rečem samo - grozno. Ostudno,« se je nad zaplotnim sosedom z očitnim gnusom v glasu zgražal gospod Kramar. Po svoje je bila še sreča, da je gospod inženir Pavlin zgrešil, kajti kdo ve, kako bi se sicer incident končal. Le gospodu Kozlevčarju je bilo iz vsega srca žal, da ni zadel. Razumljivo, njemu je zmešani Albin preganjal s krepelom tri osebk, torej sta bili njegova bolečina in jeza trojni. Pa se to: če bi se stvar zares zaostila, bi tako in tako odgovarjal gospod inženir Pavlin. »Vrni tujo lastnino!« se je se kar naprej drl zmešani Albin. »To hladno orožje lahko dvignete na policiji,« je vzvišeno odgovoril gospod inženir Pavlin in dostojanstveno odkorakal v stolpič, ponosno se opirajoč na bojni plen. Resnici na ljubo je treba povedati, da sama vrednost gorjače ni bila pretirana, v bistvu je bila to le polovica napol trhle fižolovke, katere se je držalo blato, ker je očitno ležala dalj časa na tleh. Zmešani Albin na drugi strani pa je bental, kot bi bila zlata. Nazadnje mu ni preostalo drugega, kot da skozi prej omenjeno luknjo nemočno opazuje, kako so v trebuh hiše izginili gospod inženir Pavlin, njegova palica in Hektor z visoko dvignjenim repom. »Le počakajte, saj bo vaša golazen spet prišla

srat na moje gredice. Takrat jih vse podavim! Vse do zadnjega!« je za njim kriče obljubil zmešani Albin.

Kot srela z jasnega

Helena in Jana nista le stanovali v istem stolpiču, ampak sta bili za povrh se sošolki. Seveda sta sedeli v isti klopi. Tudi oblačili sta se podobno. Nekoč sta istega dne kupili enak rdeč pulover v različnih trgovinah in z novim kosom garderobe prikorakali v šolo. Nista mogli verjeti svojim očem, ko sta se zagledali. Pa zaradi tega ni bilo nič hude krvi, le nekaj neugodja, kajti na takšne stvari so dekleta zelo občutljiva. Domenili sta se, da bo Jana nosila pulover samo ob parnih dnevih, Helena pa ob lihah, in zadeva je bila urejena. Ker je bilo tega dne dvanajstega, je bila rdeča Jana. Bila je takšne volje, da se ji ni dalo poslušati. A tudi ne poslušati se ji ni dalo. Ko je pa vse to že stokrat slišala. Najprej je bilo jezero. Cela kotlina, polna vode. Potem so prišli mostiščarji in si postavili svoje kočice na koleh. »To je bilo zelo praktično, ker so lahko lovili ribe kar iz dnevne sobe,« je zašepetala Helena, da bi malo razvedrila zdolgočaseno prijateljico. Še marsikaj je bilo povedanega, preden so prišli do rimskih časov. »Ali kdo ve, kako se je takrat imenovalo naše mesto?« je vprašala učiteljica. Spet je kot ponavadi prvi dvignil roko Miha. »Jaz vem.« »No, povej.« »Merkator.« »Ne, ne bo Merkator,« je učiteljica odkimala razočaranem fantiču. »Imenovala se je ... ?« »Emona,« so v zboru odgovorili bolj poučeni. »Sem vedel, da tako, kot ena trgovina,« se je Miha v zadregi počohal po čelu. In potem je tekla beseda o Emoni. »Mnogo je še ostankov iz tistih časov: rimski zid, izkopanina hiše rimskega patricija na Mirju ... « ' »In vodnjak na vrtu zmešanega Albina,« je Jana vpadla učiteljici v besedo, da se sama ni vedela kdaj. »Antični vodnjak?« se je začudila učiteljica. »Tako pravijo,« je Jani postalo nerodno. »Kje?« »Tukaj zraven, pri zmešanem, hočem reči, pri našem sosеду na vrtu.« »To vsi vedo,« je prijateljico podprla Helena. »Da imamo tako blizu šole takšno znamenitost,« je učiteljica vzhičeno sklenila roki, »to pa moramo videti. Ne bomo izgubljali časa, izkoristili bomo srečno naključje. Jana, takoj naslednjo uro se bomo odpravili na ogled.« Njene zadnje besede je presekala zvonec. »Juhu, na sprehod gremo,« je Miha veselo udaril sošolko po hrbtu. »Tole z vodnjakom si se pa zares super spomnila.« Jana je bila deležna kar precej pohval, le Helena je bila videti rahlo zaskrbljena. »Če bo zmešani Albin videl naju, nas že ne bo pustil notri, ko pa smo zaradi muckov tako skregani,« je razodela svoje skrbi. »Postavili se bova bolj na konec,« je Jana skomignila z rameni, »sicer pa jaz nisem rekla, da nas bo spustil notri, jaz sem samo rekla, da je vodnjak tam.« »Prav imaš, tako in tako se bo učiteljica dogovarjala z njim.« »Me prav zanima, kakšen je videti vrt od znotraj,« je dodala Jana. Postavili so se v vrsto po dva in dva in zapustili pusto šolsko poslopje. Jana je morala korakati na čelu z učiteljico, a se je brž, ko so prispeli do vhodnih vrat Albinove hiše, izgubila na začelje. Učiteljica je odločno pozvonila, kot se to spodobi za

nekoga, ki skrbi, da bi bila mladina čim bolj izobrazena. Albin ni odprl vrat na stežaj, ampak jih je priprl le toliko, da je ven pomolil glavo. Presenečeno je mežikal v nepovabljene goste. »Oprostite, da vas motimo, ampak tale punčka,« ga je prijazno nagovorila učiteljica, preden je opazila, da Jane ni nikjer, »hočem reči, izvedeli smo, da se na vašem vrtu nahaja starodaven vodnjak, morda še celo iz rimskih časov. Ker pri pouku ravno obravnavamo to obdobje, in glede na sodoben način poučevanja, vas lepo prosim, če si ga z učenci lahko za hipec ogledamo. Če pa boste zraven spregovorili še kakšno poučno besedo, vam bomo pa se toliko bolj hvaležni ... « »A vodnjak,« je izjecljal Albin, še vedno moleč na plano le glavo. Učiteljica je prikimala, z nasmeškom, ki ni dopuščal ugovora. Možakarju so na čelo stopile potne kapljice. »Nikakor še ni pripravljen za ogled, ne morete ... « je obupano zastokal. »Radi bi si ogledali takšnega, kot je,« je ostro povedala učiteljica. »Iz rimskih časov pravite, kje pa, ta vodnjak nima niti tisoč let, kakšnih tisoč, niti petsto, največ sto, bi rekel, ali pa se manj. Sploh ni zanimiv, verjemite, nekaj kamnov in luknja, to lahko vidite kjer koli. In o kakšni vodi niti duha niti sluha. Prava beda, vam pravim ... « Albin kot kaže ni vedel, da se ni dobro upirati učiteljici, ki se je odločila, da je nekaj vredno ogleda. »Dovolite, da sama presodim o tem,« je že krepko spremenila tono »Zavedati se morate, da antični vodnjak ni vaša last, četudi se trenutno nahaja na vašem vrtu. Takšne objekte varuje zakon o spomeniškem varstvu. Če v vašem primeru še ni tako, bomo pa poskrbeli, da bo tako v prihodnje.« »Če bi se prej napovedali, da bi malo pospravil,« se je Albin poskušal izviti iz učiteljicinega železnega primeža. »Če dobro razumem, nam niste pripravljeni pokazati starega rimskega objekta v učne namene?« »Danes ne!« »V redu,« se je učiteljica kar tresla od jeze, »obstajajo ustanove in ustrezni organi, ki nam bodo to omogočili tudi mimo vaše volje.« »Samo preko mojega trupla!« je besno zatulil Albin in toliko odprl vrata, da je pokazal svoja kurja prsa, nato pa jih je z vso silo zaloputnil. »Ste videli, otroci, žal so med nami tudi takšni občani, katerim ni prav nič sveto,« je dejala učiteljica užaljeno, in odpravili so se nazaj proti šoli. »Prava figa, tisti vodnjak,« je Miha od zadaj dejal Jani, »te ure nam nihče več ne more vzeti nazaj.« »Mene bi bolj začudilo, če bi bil zmešani Albin prijazen,« je menila Helena. Tudi po kosilu, ko se je mularija zbrala na dvorišču pred stolpičem, so se se pogovarjali o tem, kakšno faco je naredil zaplotni sosed, ko je zagledal pred vhodom krdelo otrok. Predvsem Bogotu je bilo žal, da ga ni bilo zraven. Ugibali so, če bo učiteljica res izpolnila obljubo, da bo o vodnjaku sporočila ustreznemu organu. »To bi bilo res super,« se je veselil Milan, »kadar bi nam padla žoga preko plota, bi šli lahko ponjo z izgovorom, da si gremo ogledovat vodnjak.« Helena je pestovala Murči, ki je bila od vseh muck v hiši največja crkljivka, medtem ko je Bogo čohal ponosnega Hektorja pod gobčkom. Mala Milka pa se je igrala s Tačko tako, da je na vrvici vlekla za seboj papirček. To je obe grozno zabavalo. »Kaj, če bi se šli zemljo krast?« je predlagal Bogo. »Jaz bi se šla raje nogomet,« je bila Helena za kaj bolj dinamičnega. »Ja, nogomet,« jo je po pričakovanju podprla tudi Jana. Ker je bil za to tudi Milan, so

udarili eno dva na dva na prazne gole. Borba je bila huda, in kdo ve, kako bi se končala, če ne bi v tistem trenutku sredi dvorišča krepko počilo. Ko so se vsi ozrli, so imeli kaj videti. Na tleh je ležal predmet kvadraste oblike, svetlomodre barve. »Od kod pa zdaj to?« se je Milan prestrašeno prijel za glavo. »Kaj je to?« je zajavkala Milka, in od strahu ji je šlo kar na jok, saj je zadeva ob pristanku tik za njenim hrbtom močno zaropotala. »Iz neba je padlo,« si je Bogo začudeno ogledoval sinje višave nad seboj. »Ničesar se ne dotikajte,« je vse preglasila Jana, »če je zares padlo izpod oblakov, je lahko okuženo s kakšnimi neznanimi mikrobi.« »A iz vesolja?« je Milan razširil oči in globoko zajel sapo. »Mogoče je to mini vesoljska ladja in so notri kakšni majceni vesoljski možički,« je zašepetala Milka. Otroci so se nabrali okoli nenavadnega predmeta in ga z vseh strani opazovali. Bogo se je toliko ojunačil, da ga je dregnil z robom teniske. »Madonca je težak,« se je začudil. »Da ni iz kakšne posebne vesoljske težke kovine?« je zanimalo Milana. »Kaj bomo pa zdaj?« je vprašala Milka. »To je dobro vprašanje,« je menila Jana, »iz neba naravnost na naše dvorišče. Kdo nam bo pa verjel?« »Videti je kot nekakšen nadnaravni pojav,« je rekel Bogo. »Bog ve, mogoče pa prinaša srečo,« je ugibal Milan. »Ali pa je smrtno nevarno,« je Jano ob sami misli na izvenzemeljske nevarnosti streslo po celem telesu. »Ne gre drugače, gremo vprašat Nandeta,« je Helena izrekla misel vseh. Janine pomisleke o možnih nevarnostih so otroci vzeli resno, zato so se odločili za skrajno previdnost. S palico so zbezali predmet na aluminijasto lopato za kidanje snega in ga odnesli proti skupnim kletnim prostorom, kjer je že nekaj let začasno bival Nande. Na vratih jih je pričakal listek z napisom: Mene ni doma! Na pragu skrivnosti Nandetovo sporočilo na zamaščenem listu »Mene ni doma« je v resnici pomenilo nekaj čisto drugega. To je bilo v bistvu opozorilo stanovalcem stolpiča in okolice, dačasni prebivalec bivših skupnih prostorov noče občevati z nikomer. Bilo je podobno sporočilu »Ne moti!«, ki včasih visi na vratih hotelske sobe, največkrat, kadar v njej mladoporočenca preživljata medene tedne. Nekajkrat se je zgodilo, da so posamezniki na silo vdrli v Nandetov mir, a je bilo vsem po vrsti žal, kajti naleteli so na namrgodenega in molčečega sogovornika, od katerega ni padla nobena modra. Zato so glede na izkušnje razcefrano in zamaščeno obvestilo sčasoma pričeli vsi upoštevati. »Zdaj smo pa tam,« je zajamral Bogo in preprijel lopato, na kateri se je nahajal precej težak neznani modri predmet. »Kakšna smola,« je Helena žalostno buljila v z okorno roko nakracan napis. »Bojim se, da bo trajalo,« je zaskrbljeno rekel Milan, »videl sem, kako se je vračal z dvema steklenicama v vrečki.« »Kar dve steklenici! Do jutri smo dobri,« je predvideval Bogo. »Toliko časa vendar ne moremo čakati,« se je zgrozila mala Milka, ker jo je radovednost glodala kot tisoč sestradanih črvov. »To so vendar izredne razmere. Po mojem ta listek ne velja, kadar gre za višje sile,« je dejala Jana. »Kadar pride do nadnaravnih pojavov,« se je strinjal Bogo. »Ko niti ne vemo, če stvar za nas ni smrtno nevarna,« je rekla Helena. »Pa ne samo za nas, ampak za celo človestvo. Če je res pristalo iz vesolja, potem je prav lahko v nevarnosti cel človeški

rod,« se je Milanu razvnela domišljija. »Seveda, mogoče gre za življenje ali smrt,« je zaključila Jana in odločno potrkala. Nato je potrkal še Bogo, čez čas sta se mu pridružila še Helena in Milan, Milka pa je poškrebljala z nohtom. Potem šele so se vrata škripaje odprla. »Kaj, hudiča, ne znate brati!« je jezno zarenčal Nande in si poskušal zatlačiti srajco za hlače, a ne preveč uspešno. »Gre za izredne razmere,« je Bogo za korak odstopil. »Ja, za višjo silo,« so se oglasili drug za drugim še ostali. »Za življenje ali smrt,« je na koncu dodala še Milka. Nande si je pogladil brke in jih opazoval. Zdelo se je, kot da se ne more odločiti, ali naj še naprej stresa jezo ali pa naj se omehča. Potem pa je zagledal lopato, ki se je sicer ni še nikoli dotaknil, in na njej čudni modri kvadrasti predmet. »Kakšnega vruga pa prenašate?« »Z neba je padlo,« je hitel pojasnit Bogo. »Je treščilo kot hudič,« je poskočila Milka, da bi ponazorila dogodek. »Kar naenkrat se je znašlo sredi dvorišča, s precej trdim pristankom, bi lahko rekla,« je dodala Helena. »Z neba da je priletelo,« se je nagnil Nande nad lopato, da bi si lahko natančneje ogledal čudo z nebes. Nato se je ostro zazrl v otroške oči, da bi se prepričal, ali ne gre za kakšno potegavščino. Svetli in iskreni obrazi so ga prepričali, da gre zares. »To pa ni hec,« je nato dobrodušno zabrundal, »stopite noter.« »Na konju smo,« je Bogo radostno zašepetal Jani na uho. Prostor sicer ni bil velik, kakšno pralnico pa potrebujejo štiri družine, je bil pa zato nadvse domiselno urejen. Otroci so že od nekdanj občudovali staro žimnico na pralni kadi, ki je bila zelo udobno ležišče, podobno nekakšnemu gnezdu. Pod žimnico je imel Nande tako imenovano omaro za obleko, v kateri pa so bile - roko na srce - neuporabne cunje. Ampak, kakor je imel navado reči, človek nikoli ne ve, kaj ga lahko še doleti, kdaj mu bo prišla prav kakšna volnena krpa. Tudi razmajano mizo in stol je premogel, darilo gospoda inženirja Pavlina. Ostalo pohištvo, če se temu lahko tako reče, pa so bile prazne steklenice, ki so ležale vsenaokrog. Prevladovale so litrske, pa tudi tistih od piva je bilo v izobilju. To je moja zlata podlaga, je rad razlagal Nande, ce bom kdaj v zares hudih škripcih, jih bom prodal in se izmazal. »Pa pazite na steklenice,« je opozoril otroke. To je bilo precej težko, ker so bile potke ozke, a jim je vseeno uspelo. »Nismo se ga niti dotaknili, za vsak primer,« je ponosno povedal Bogo. »Pametno ste ravnali,« jih je pohvalil Nande, prijel predmet z lopate z roko in ga podržal proti svetlobi. »A vi pa kar ... ?« »Vidite, tako gre to. Nekdo se pač mora žrtvovati. Nekateri na sebi preizkusajo cepiva, drugi se spuščajo v globine, tretji plezajo na luno. Temu se pač ne da izogniti, cela zgodovina nas je polna, znanstvenikov in raziskovalcev. Bolje, da to storim jaz, ki sem že star, kot pa kdo izmed vas, ki imate še celo življenje pred seboj. Ampak vem, da če se mi bo kaj pripetilo, boste vi oznanili svetu ... « »Bomo. Zagotovo bomo,« so pretreseni zatrdili otroci. Nande si je z vseh koncev natančno ogledoval predmet. Le ob natančnem pregledu se je videlo, da je sem ter tja posut z drobnimi rdečimi pikicami. »Kot bi imel rdečke,« se je čudila Milka. »Hm, hm,« je Nande brundal v brke. »Mislite, da je predmet naseljen?« je vprašala Jana. »Hm, hm ... « »A je vesoljskega izvora? Asteroidi vendar niso takšnih pravih

oblik,« je dvomil Milan. »Eno je jasno. To je produkt nekih nepoznanih, inteligentnih bitij,« je dodal Bogo. »Otroci, zadeva je bolj zapletena, kot je videti na prvi pogled,« je modroval Nande. »A še bolj zapletena?« se je čudila Milka. »Če je to tisto, kar mislim, da je, potem ste imeli strahovito srečo. To bi bilo takšno naključje, zaradi katerega bi vsi postali slavni. Seveda pod pogojem, da je to tisto.« »Kaj naj bi to bilo?« je hlastno vprašala Jana. »Ne morem govoriti, preden nisem prepričan. To bi bilo tako, kot bi vam dajal lažne obljube.« »Kako se boste pa prepričal i?« »Tako, da bom pogledal v starodavne knjige. «V starodavne knjige?« »Aha, že vem. Tako, kot to naredi ata Smrk,« je zaploskala Milka. »Kje pa boste dobili tiste knjige?« je vprašala Helena. »Le kje neki? Kje pa shranjujejo knjige? V knjižnici vendar.« »Da imajo v knjižnicah tudi takšne učene knjige,« se je čudil Milan. »Seveda jih imajo. Je pa pri vsej stvari en manjši problem. Trenutno sem bolj kratek z denarjem. Za članarino in izposojnino bi potreboval okoli dvesto do tristo tolarjev po glavi. Se pravi, vse skupaj nas bi stalo kakšnega jurja in pol.« »Jurja in pol? To je pa veliko!« se je Milan prijel za glavo. »Ja, kaj moremo. Takšne so cene.« »Že vem za rešitev,« se je razveselil Bogo, »jaz sem že tako in tako vpisan v knjižnico in za nas ta male je zastonj. Vi meni samo povejte naslov in knjižničarka mi bo našla knjigo ... « »A na tisto knjižnico misliš, kjer izposojajo slikanice,« je Nande krohotaje zamahnil z roko. »Ne, to je čisto prava knjižnica. Oddelek za velike je dvakrat, ne, trikrat večji od tistega za otroke.« »Si ti za luno! Pa vi sploh veste, v kakšno knjigo moram pogledati? Takšnih nimajo v navadnih knjižnicah, ampak samo v univerzitetnih. To pa seveda nekaj stane. Vidim, da se z vami nima smisla pogovarjati. Prvič, nimate denarja, drugič vam pa povsem dol visi, če boste slavni. Če boste na televiziji, na radiu ali pa v časopisu ... « »Ne, ne visi nam dol!« je zavpila Milka in kar na jok ji je šlo. »Prav zares,« so prizadevno zatrjevali tudi ostali. »Kaj zares?« »Ja to, da nam ni vseeno. Končno je neznani leteči modri predmet padel na naše dvorišče,« je pojasnil Bogo. »Odgovorili ste šele na drugi del vprašanja. Kaj pa tisti prvi?« »Kaj je že bilo?« je Helena nagubala čelo. »Ste pa res bizgeci. Finančno pokritje projekta vendar.« »Aja, to pa je problem. Kaj, če bi staršem povedali, potem s tem ne bi imeli težav,« je predlagal Milan. »To bi bilo pametno,« si je Nande gladil košate brke. »A res misliš?« se je začudil Bogo. »Seveda, naj bodo oni na televiziji in radiu, naj bodo njihove slike po časopisih, vi ste tako in tako se premlečni.« »To pa že ne,« je Milka pričela besno skakati, da je podrla nekaj steklenic. Ko so pobirali steklenice, ki so k sreči ostale cele, so otroci mrzlično premišljevali. »V bistvu nam ne gre toliko za slavo,« je čez čas Jana povedala skupno mnenje, »radi bi le dokazali, da zmoremo to tudi sami.« »Da nismo tako mlečni,« je dodal Bogo. »Če je vam prav, je tudi meni,« se je zahihital Nande, »vas pa opozarjam, da je to potem naša največja skrivnost. Če bo kdo kaj izdal, dam jaz takoj roke proč.« »Ne, kje pa,« so otroci zatrjevali v zboru. »Nande, koliko si že rekel, da bi morali zbrati?« je vprašal Milan. »Čakajte, da se enkrat premislim. Ja, takole, če vsak prinese tristo devetdeset tolarjev, bi, mislim, morali priti skozi ... « »Razbil bom prašička,« se

je odločil Milan. »Jaz imam denar v nogavici še od rojstnega dneva,« je priznala Helena in rahlo zardela. »Se boste že dogovorili,« jih je Nande pričel riniti proti vratom. »Kaj pa modri predmet?« se je na vratih ustavil Bogo. »Pri meni bo na varnem.« »Je pa res korajžen tale naš Nande,« je na hodniku občudujoče zašepetala Helena. Res je. Nikoli si ne bi mislila, da se je pripravljen toliko žrtvovati za znanost,« je prikimala Jana.

Zaostritev na meji

»Prej sem mislila, kako je to fino, zdaj pa tako trpim,« je tarnala mala Milka v kotu pri kolesarnici in se z obema rokama držala za glavo. »Kaj je narobe?« je vprašala Helena. »Vse.« »Kako to misliš, vse?« »Nič ni tako, kot je bilo prej,« je bila Milka se bolj mračna. »Kdaj prej?« »Kdaj prej?! Pred tem modrim vesoljcem vendar, ti buča bučasta.« »Pa ne, da si se česa nalezla od njega?« je Helena prestrašeno odstopila za korak. »Ne. Kaj res misliš, da sem tako neumna, da bi se ga dotaknila?Tudi v sanjah ne.« »Kaj te pa potem muči?« »Ta naša največja skrivnost vendar. Ti ne veš, kako rada povem kaj novega, kaj takšnega, česar drugi še ne vedo. Zdaj se pa ne upam iti igrat k Neji in Estri, ker bi bilo potem še huje. Mogoče bi kaj omenila celo proti svoji volji. A zdaj razumeš? Zaradi te skrivnosti sem najbolj osamljen otrok na celem svetu. Joj, kako trpim. Nič ni več tako, kot je bilo.« »Kaj smo pa mi? A mi smo pa veter?« »Z vami si ne morem dosti pomagati, ker ste že preveliki. Vam gredo po glavi same trapaste igre, kot sta nogomet ali pa zemljo krast. Pa kakšne kazni bi si dajali. Za vas je žoga lahko samo žoga in palica samo palica. Kakšen dolgčas. Ko bi bila vsaj naša Tačka tukaj. Pa jo je spet pobrisala k zmešanemu Albinu ... « Proti takšnim dejstvom se tudi Helena ni mogla spomniti kake pametne tolažbe, zato se je obrnila in se odpravila k Bogotu, Jani in Milanu, ki so se pogovarjali na drugem koncu dvorišča. »Le pazi, da ne boš vsega pokvarila,« je še preko rame opozorila Milko. »Si zmešana, da bi bila potem namesto mene na televiziji Estra,« se je ta stresla že ob sami misli. Na drugi strani dvorišča je tekla debata seveda o neznanem priletelem predmetu. »Natančno sem označil kraj pristanka,« je Bogo pokazal na vrisan križec na asfaltu. »Ko se bodo enkrat znanstveniki spopadli s problemom, jih to utegne zanimati.« »Zakaj pa?« je vprašala Helena, ki je slišala zadnji del stavka. »Kaj veš! Mogoče bodo hoteli izmeriti sevanje.« »Ali pa bodo hoteli izračunati kakšne koordinate,« ga je dopolnil Milan. »Sevanje, praviš,« je Jana široko razprla oči, »kaj ni to lahko nevarno?« »Seveda je lahko nevarno,« je prikimal Bogo, »ampak če se Nande ne boji, ko hrani modrega vesoljca v svoji jazbini, potem tudi nam ni treba cvikati.« »Upajmo, da ve, kaj dela,« je dodal Milan. »Sprašujem se, kaj bi bilo, če bi pristal na kom od nas,« je dejala Jana. »Glede na to, kako je počilo, se zadetemu ne bi nič dobrega pisalo.« »To bi bila katastrofa,« je streslo Heleno. »Če je to plovilo last kakšnih inteligentnih bitij iz vesolja - pa ni važno, ali je posadka notri ali pa je plovilo daljinsko

vodeno - so ta bitja, ki so jo poslala, prav gotovo na dosti višji stopnji razvoja, kot smo trenutno mi ljudje. Torej so tudi natančno vedela, kje bodo pristala. Če bi plovilo padlo komu na glavo, bi naši kaj hitro lahko podvomili, da je misija prijateljska.« »Mene čudi samo to, zakaj niso pristali malo manj hrupno,« je na glas razmišljala Jana. »Po drugi strani pa je tudi razumljivo, če upoštevamo, od kod so prileteli,« se je Helena ozrla v modre daljave, posejane z belimi oblački. »Vse se bo se razjasnilo, počakajmo, da Nande pogleda v knjigo,« je zagotovil Bogo. »Prav imaš, ampak stalo nas bo pa kot sam hudič,« se je Milan spomnil na svojega trebušastega keramičnega prašička, ki mu je splet okoliščin namenil usodo njegovih živih sorodnikov. V tistem trenutku se je izza lesenega plota, ki je mejil na Albinov vrt, zaslišalo presunljivo mačje cviljenje. Najprej je zarjulo, da je otrokom zaledenela kri, potem pa zajavkalo, kot bi zajokal majhen otrok. »Kaj je zdaj to?« je prvi prišel k sebi Bogo. »Nekaj je hudo narobe!« je vzkliknila Helena in stekla h grčasti lini v plotu. Tudi ostali so si poiskali razne špranje in reže v plotu ter poskusali ugotoviti, kaj se dogaja na sovražnem terenu. In imeli so kaj videti. Na kupu komposta je zmagoslavno stal zmešani Albin in z desnico držal za rep Tačko visoko v zrak. Njen tigrasti kožušček je plapolal v soncu kot zastava. »Ali tudi vi vidite isto kot jaz?« ni mogla verjeti svojim očem Helena. »Mene bo kap. Norec je ujel Tačko.« »Kaj??!! Našo Tačko?« je z grozo v glasu zakričala Milka in tekala okoli, da bi v lesu našla primerno špranjico, kar pa ji nikakor ni uspelo, saj je bila premajhna. »Surovina ima našo Tačko,« je prebledel tudi Milan, ko se je prepričal na lastne oči. »Pazite, da ji ne bo storil kaj hudega, po očija skočim.« »Bomo,« so mu v zboru zatrdili, čeprav je bilo vsakomur jasno, da ne morejo storiti kaj dosti. »Pravzaprav je čudno, da je ni ujel že prej, ker se Tačka pusti vsakomur pobožati,« je Bogo rekel Jani. »Našega Hektorja že ne bi dobil. Je preveč pameten.« »Na tvojem mestu ga ne bi prehitro hvalila, saj veš, kakšnega kruha se največ poje,« ga je ta posvarila. Na drugi strani pa se je Albin šopiril na kupu komposta in kar razganjalo ga je od zmagoslavja. »Sem vam rekel, da ga bom dobil, mačka hudičevega,« se je drl proti stolpiču. »Moram ga pokončati, ker vse kaže, da je okužen s steklino. Smrtno nevaren za okolico ... « Uboga Tačka je začudeno gledala in se poskušala ujeti z nožicami. Ta igra ji ni bila prav nič všeč in je to tudi glasno povedala. Iz stolpiča je planil gospod Kozlevčar s kratko aluminijasto lestvijo čez ramo, kmalu za njim pa sta pridrvela še gospod inženir Pavlin in gospod Kramar, katera je moral po očetovih navodilih obvestiti Milan. Zaradi velike nuje je gospod Kramar pritekel kar v nogavicah, velike natikače pa je stiskal v rokah. Šele ko je bil zunaj, se je obul. Spet se je potrdilo, kakšna vzorna sloga vlada v hiši. Gospod Kozlevčar je v naglici prislonil lestev k plotu in se ob zvokih Tačkinega zavijanja in Albinovega slavja povzpел do roba. »Boste takoj izpustili tujo žival, vi, vi hudobnež, da ne rečem kaj drugega!« je zaklical na drugo stran. »Sem vas lepo opozoril, ko je bil še čas. Držite to golazen na svoji strani. Pa ni nič pomagalo. Samo pametne ste se delali. In vzvišene. Ste bili fini kot marele. Albin je pa teleban in kmetavzar, kajne? Zdaj pa kar jokajte in stokajte,

nič vam ne bo pomagalo.« »Kaj nameravate, človek nesrečni?« je povzdignil glas gospod inženir Pavlin, potem ko je odrinil sina od opazovalne luknjice v plotu. »Tako izpustite mucko, če ne ... « je s pestjo tolkel po plotu gospod Kramar. »Ta maček se tako čudno vede,« se je očitno sprenevedal zmešani Albin, »prav tako, kakor se, kot piše v lovskem priročniku, obnasajo živali, ki so okužene s steklino. Moram ravnati v skladu z zakonom in mačka pokončati. Truplo vam bom pa vrnil, da ga boste lahko dali pregledat v veterinarsko bolnico. To je dovolj pošteno, kajne?« Albin je še kar žarel od zmagoslavja. Zato pa je na drugi strani plota vladalo obsedno stanje. »Kaj naj storim?« je gospod Kozlevčar v obupu iskal pomoč pri svojih sosedih iz stolpiča. »Kaj tako strašnega pa verjetno tudi zmešani Albin ni sposoben narediti,« ga je poskušal potolažiti gospod Kramar. Povedal pa je to tako glasno, da ga je na drugo stran plota slišal tudi Albin. »Aha, seveda, zmešani, nori, poblazneli Albin, kajneda, vzvišena gospoda,« se je pričel spakovati s svojega kupa komposta, »kdor je nor, ta je nor, mu ni treba za nič odgovarjati, ker je nor. Še najmanj pa, če spravi s poti takšno golazen, ki ni nič boljša od miši in podgan ... « »Spustite jo vendar, naša Tačka ni vajena takšnega ravnanja,« se je gospodu Kozlevčarju ob pogledu na bingljajočo mucko trgalo srce. Ni čudno, da je spodaj mala Milka na ves glas jokala in so solze tekle kot dež. »Nič ne skrbite, jaz vem, kako se takšni reči streže,« je Albin še bolj užival v svoji vlogi. »Glavo ji bom vtaknil med vrata in jih priprl, potem pa potegnili za rep. Krc, pa bo šla hrbtenica. Tako lepo humano, brez bolečin ... « »Vi, vi, vi ste navadna pošast,« je zastokal gospod Kozlevčar. »Tožili vas bomo,« je poskušal z grožnjami gospod inženir Pavlin, »tukaj nas je dovolj prič. Boste plačali, da boste črni, pa še v keho vas spravimo!« »Zapomnite si, 'zakon velja za vse, tudi za vas,« ga je podprl gospod Kramar. »Sem mogoče prekršil zakon,« se je zarežal Albin, »je to protizakonito, če na svojem vrtu uničujes golazen? Koliko muke in znoja je potrebno, da urediš takle vzoren vrt! Sosedje pa nalašč gojijo škodljivce. Ha, na čigavi strani je potem zakon?« »Tuje živali so zaščitene!« je zavpil gospod Kozlevčar. »Na svojem vrtu sem jaz gospodâr,« se je s prosto roko udaril po prsni Albin. »Vrt vam bodo tako vzeli, ker ne skrbite za rimski vodnjak, ki bi moral biti pod spomeniškim varstvom, in ne dovolite šolskih ogledov!« je jezno zakričala Jana, da je odmevalo od zidov. Nihče, se najmanj pa Jana, ni pričakoval, da bodo imele te besede na krutega moža takšen učinek. Kot bi ga ob dekliškem glasu popadla groza, je široko odprl usta in oči ter se zamajal na svojem kompostu. Največjo napako pa je napravil, ko je Tačko preveč približal svojemu telesu. Z ostrim krempljem se je ujela za njegov površnik, in ker je medtem že spoznala, da tokrat ne gre za šalo, je začela na vso moč plezati navzgor. Možakarjev trebuh je zanj predstavljal deblo, po katerem se mora za vsako ceno povzpeti. Kremplji so prebadali kožo, ko jo je nesrečnik poskušal odtrgati od telesa, tako da je zraven tulil od bolečin. Tačka je dala vse od sebe in se mu povzpela za vrat, od tam pa se je v dolgem skoku pognala na tla in od tam čez plot. »Au, au, au, prekleta, au, au,« je rjovel opraskani Albin, »saj sem ves krvav. Malo je manjkalo, pa

bi mi mrcina razparala vrat. Tožil vas bom ... « »Kar poskusi, komaj čakam,« je zdaj zaživel gospod Kozlevčar. »Kakšen srečen preobrat,« mu je olajšano rekel gospod Kramar. »Vaši bistri hčeri gre vsa zahvala,« si je vidno oddahnil gospod Kozlevčar. »Tista pripomba o vodnjaku je zmešanega Albina tako pretresla, da je za trenutek postal nepazljiv ... « »Kar je pametni Tački seveda zadostovalo,« je zadovoljno dodal gospod inženir Pavlin. »K zdravniku moram,« je z druge strani tulil Albin, »kdo bo poravnal račun?!« »Kar v veterinarsko bolnico se podajte, tja, kamor ste malo prej pošiljali nas. Tam bo ceneje,« mu je nazaj zabrusil gospod Kozlevčar in pestoval Tačko, ki je bila še vedno vsa zbegana. Helena je prijela Jano in Bogota pod roko: »Tisti rimski vodnjak pa slabo vpliva na zmešanega Albina,« je dejala zamišljeno. »Le zakaj se tako boji zanj?« je vprašal Bogo. »Ja, človek bi si lahko marsikaj misil,« je prikimala Jana. »Kot bi nekaj skrival,« je dodala Helena.

Znanost prve kategorije

Znani antiljubitelj muckov in drugih živali Albin Cimperman, pri sosedih poznan po vzdevku zmešani Albin ali poblazneli Bine, kakor ga je včasih imenoval gospod Kozlevčar, si je pridobil nove dokaze, ki so po njegovem pričali o pravilnosti njegove usmeritve. Za svoje težave je povsem neupravičeno krivil Kozlevčarjevo najmlaššo in najprikupnejšo mucko Tačko, ki je izkoristila svojo naravno pravico po samoohranitvi ter po njegovem trebuhu in vratu priplezala na prostost. To, kako je uboga žival pred tem več kot deset minut mučeniško bingljala na svojem lepem košatem repu, ko jo je dvigal visoko v zrak, to je Albin seveda v trenutku pozabil. Ko si je doma pred ogledalom na trebuhu in vratu ogledoval sledove Tačkinih kot britev ostrih krempljev, se mu je obraz kar pačil od besa. Ranice so bile sicer majhne, so pa bile zato precej globoke in na njih so se vztrajno nabirale kapljice krvi. »Tako hudičevo peče, da bi lahko vriskal,« je stokal. »Kolikokrat sem ti rekla, da jih pusti pri miru,« mu je očitala žena Liza s svojega po meri narejenega stola, kajti tehtala je več kot stopetdeset kilogramov. »A naj kar mirno gledam, kako beštije delajo škodo? Kako mi ponečedijo najrahljše gredice, da se mi zaradi njihovega vražjega govna sušijo sadike?« »Tako je, ker me nikoli ne poslušáš. Zastrupi jih s strupom za podgane, pa bo mir.« »Kaj misliš, da nisem poskušal? Pa ne enkrat,« je užaljeni soprog od jeze kar skakal, »ampak ti presneti macki so tako scrkljani, da jim še na misel ne pride, da bi požrli kekse s strupom. Bog ve, s čim jih tisti norci hranijo? Ne bi se čudil, če jedo bolje kot jaz ... « »A tako!« je zavreščala Liza, da se ji je zatreslo vseh pet podbradkov, »takole bos dajal v nič mojo kuhinjo!?!« »Nisem mislil po okusu, ampak po materialih. Saj razumeš, na razne krače pa kotlete in take reči sem se spomnil.« »Le pazi, če se boš norčeval iz moje kuhe, katere me je naučila rajnka mati, te bodo mački še huje popraskali. In čisto prav ti bo.« »Misliš, da bi moral k zdravniku?« je nato vprašal ženo. »Še tega se manjka. A si pozabil, da si samoplačnik? Ni videti

preveč hudo, se bo že samo zacelilo.« »Tebi ni videti preveč hudo. Ko bi ti lahko le za trenutek prepustil svoje bolečine. Me prav zanima, kaj bi potem rekla.« »Dobro, naj bo. Pojdi k zdravniku in se mu pokaži. Pa nikar si ne pusti šariti po ranah, če ni zares nujno. Zdravilcem je tako samo do tega, da bi te oskubili. Si razumel?« »Ja ja. Res bo najbolje, da grem, če ne se mi lahko se kaj zagnoji,« je prikimal Albin in se odpravil. To, da je dobil na vsako ranico obliž, ni bilo najhujše, prava groza pa ga je prijela, ko je slišal za injekcijo, ki se jo je tako strašno bal. Skliceval se je na ženo Lizo in na njene besede, pa ni nič pomagalo, kajti moral bi podpisati izjavo, da odklanja terapijo. Hočeš nočeš je moral spustiti hlače, da mu je lahko sestra v tazadnjo vbrizgala eno precej veliko dozo. Ta injekcija pa je le se prilila nekaj olja na ogenj njegovega protimačjega sovraštva. Ko je prišel domov, je bil videti, kot bi ga po vratu popikale čebele. Žena Liza ga je zaradi potratnosti pri zdravniku hudo oštela ter ga ozmerjala z nesposobnežem in hipohondrom, zato se je odpravil na vrt. In koga je zagledal sredi grede z mladimi sadikami ledenke? Pavlinovega Hektorja seveda. Z dvignjenim repom je čepel v razorju in mežikal s tistim spokojnim pogledom, značilnim za mucke, ki opravljajo potrebo. Vsak, ki bi v tistem trenutku videl Albina, bi takoj razumel, zakaj se ga je prijel vzdevek »zmešanĭ«. Obraz se mu je spačil, roki sta se spremenili v kremplje in zarjovel je kakor ranjeni lev. Hektor se je ravno pripravljal, da bi vestno zakopal svoj izdelek, pa se je raje premislil, ko je pri vhodu zagledal hudega moža. In še kako pametno je storil, kajti v naslednjem trenutku je zmešani Albin že planil proti njemu s staro fižolovko v roki. A Hektor ni bil Tačka, kar je prejšnji dan že pravilno ugotovil Bogo. Splezal je na vrh lesene ograje, tam še nekaj trenutkov počakal, nato prezirljivo pogledal svojega preganjalca in skočil na drugo strano. A Albin se ni mogel zadržati in je v zadnjem trenutku za njim zabrisal gorjačo, ki je seveda spet zgrešila in švignila preko plotu. Palica je priletela ravno na sredo namišljenega nogometnega igrišča, kjer so se pravkar odvijali boji za žogo, in se zaradi trhlosti razletela na tri dele. »Albinu se spet meša,« je ugotavljala Helena, medtem ko je pobirala en del. »To ne velja! Ravno sem hotel streljati na gol. Stoodstotno priliko mi je požrl,« se je jezil Milan in pobral drugega. »Smrkavci, takoj vrnite mojo lastnino,« je zaklical zmešani Albin in skozi luknjo v plotu kukal na drugo stran. »Svojo lastnino hoče nazaj,« je zaničljivo prhnil Bogo in pobral še tretji del trhle fižolovke. »Pa mu jo vrnimo.« Potem je zabrisal svojo palico daleč na sosedov vrt. Isto sta storila tudi Milan in Helena. »Barabe, kaj ste naredile z mojo fižolovko,« je z druge strani prišel odgovor, »saj ni nič čudnega, kakršni starši, takšni otroci, kakršni ljudje, takšne živali. Vam bom že pokazal, se bomo že še srečali.« »Verjetno mu nima smisla razlagati, da se je palica ob padcu prelomila sama od sebe,« je rekla Jana. »Kot bi govoril vetru,« je prikimal Bogo. »Milka, pojdi pogledat, če je Nande že snel sporočilo z vrat,« je Milan poslal sestro na ponovne ogleda. Že dva dni so skoraj vsako uro oprezali, kdaj se bo prebivalec skupnih prostorov blagovolil prikazati ali da bo z vrat vsaj odstranil svoje znano sporočilo »Mene ni doma«. »Listek je še vedno tam,« je sporočila Milka, ko se

je vrnila. »Vraga,« se je jezil Bogo, »odkar se je vrnil s poizvedovanja v univerzitetni knjižnici, je zaprt v pralnici. Da nam česa ne prikriva?« »Bog ve, kaj je našel v tistih učenih knjigah,« se je spraševala Helena. Tudi Milan je bil videti hudo zaskrbljen. »To ni fer, potem ko smo toliko investirali. Sem vedel, da se ne bo nič dobrega izcimilo, ker se je zvečer vračal s štirimi steklenicami v vrečki.« »Štiri steklenice zdržijo vsaj dva dni,« je prikimala Jana. »Toliko je obljubljal, da bomo na televiziji in radiu in da nas bodo intervjuvali novinarji za časopise, zdaj se pa skriva. To res ni pošteno. Kaj pa, če je vesoljca že prodal?« je zagrenjeno vprašala mala Milka, ki je zadnje čase hudo slabo spala. Neprestano je namreč mislila na to, kaj bo rekla na televiziji in kako bo oblečena. »Milka ima prav. Sporočilo gor, sporočilo dol, v nedogled nas ne more takole vleči. Jaz sem za to, da potrčamo.« »Jaz tudi,« se je strinjala Jana in prav tako vsi ostali. Tako so se otroci v gruči znašli pred vrati pralnice in, kot bi nabirali moči, buljili v zamaščen listek, na katerem je bil znan napis. Potem so kar vsi hkrati pričeli trkati. »Kdo je?« je od znotraj vprašal hripav glas. »Mi smo.« »Kdo vi?« »Mi, od vesoljca,« je nestrpno zavpila Milka, kajti zaradi hudih napetosti so ji pričeli popuščati živci. »A, hišna mularija. Kar naprej.« V prostoru je bilo mračno in grozno zatohlo. Iz svojega gnezda vrh pralne kadi se je, razmršen in nasršen kot zli duh, mukoma dvignil Nande. »Žal mi je, ampak slabe novice imam,« je kar brez uvoda povedal. »A res?« »Ja, res.« »Kaj se je zgodilo?« »Kaj neki. Doletel nas je največji problem, kar jih pozna človeštvo. Denarja nam je zmanjkalo. Tisto je zadostovalo le za članarino. Za izposajo vsake knjige iz razreda znanosti prve kategorije je treba še posebej doplačati. Sem pa res butast, kajne, da tega nisem védel?« »Kaj pa zdaj?« je šlo Milki na jok. »Kaj zdaj?« je Nande razširil roke. »Ali plačamo ali odstopimo. Tretje poti ni.« Ta novica je vso družbo grozno poparila. »Tudi sam sem bil strašno razočaran. Verjetno ste opazili, da sem se zaradi tega za dva dni zabubil. Moram priznati, da razumem ta malo, ker je tako žalostna,« je pokazal na Milko, ki je bila res videti kot kup nesreče. »Je V zvezi z našim neznanim priletelcem predmetom kaj novega?« se je pozanimal Bogo. »Ste opazili kakšne spremembe?« je planilo iz Jane. »Je oddajal kakšne zvoke?« je vprašala Helena. »Neprestano ga opazujem. Nič novega. Brez skrbi, vse je pod nadzorom.« »Kje je? Jaz ga hočem videti,« je zahtevala Milka in se preiskujoče ozirala po prostoru. Tudi drugi so ga iskali z očmi, kajti na tistem mestu med praznimi steklenicami, kamor ga je Nande pred dvema dnevoma odložil, ga ni bilo več.

Milka ni Milka

Milka se je prerinila v ospredje, čisto vseeno ji je bilo, če so se levo in desno podirale prazne steklenice in da je rožljalo kot v peklju, kajti dve sta se tudi razbili. »Milka, nehaj,« jo je poskušal ujeti Milan. »Nehajte se prerivati, škodo mi delate,« se je Nande prijel za glavo. Mali Milki se je uspelo osvoboditi bratovega prijema in se je kot tank prebila prav do Nandetovih nog, ki so bingljale z roba pralnega korita. Zagledala se je

v razpadajoče nogavice na možakarjevih nogah in se prijela za nos. »Kaj si nikoli ne umiješ nog?« mu je nesramno zabrusila. »O, poglej no, saj to si ti, čokoladica mala,« se je namesto odgovora zarežal Nande, noge pa je vseeno potegnil k sebi in se usedel po turško. »Ti bom ze dala čokoladico,« se je Milka kar tresla od razburjenja, ko je stala pred začudenimi mulci, ki si niti v sanjah ne bi upali privoščiti takšnih nesramnosti. »Ne bodi no tako huda, Milkica čokoladica,« je Nandeta ob pogledu na srborito deklico kar zvijalo od smeha. »Kje je? Hočem ga videti,« je odločno zahtevala. »Počasi, počasi, saj je vse v redu. Vse je pod kontrolo, kot sem že rekel. Mladi ste še, pa ne veste, zato si zapomnite za vse življenje: nikoli, ampak zares nikoli v življenju ne smete prehitevati dogodkov, kajti prehitevanje je smrt za dogodke. Ste si zapomnili?« »Kje je naš vesoljec?« je Milka gladko preslišala dobre nasvete. »Tale vaša čokolada je pa od vraga. Namesto da bi zapirala, človek dobi drisko,« se je Nande še naprej kraljevsko zabaval. »Dobro, če nam ga ne moreš pokazati, bom pa zatožila očetu. Vse mu bom povedala . . . O modrem vesoljcu in o znanosti prve kategorije ... ,« je bila deklica neusmiljena. Te besede pa so Nandetu z lica pregnale smehljaj. »Je že v redu, tukaj spodaj sem ga prestavil. Saj razumete, za vsak primer, da ga imam bliže očem in ušesom,« je pokazal z roko. Pod kadjo je bila nekakšna vdolbina in bilo je precej temačno. Kljub temu da so otroci imeli dobre oči in so jih do skrajnosti napenjali, neznanega modrega predmeta niso opazili. »Aja, saj res,« se je spomnil Nande, »ne vidite ga, ker sem nanj postavil belo akustično posodo.« Belo akustično posodo so pa vsi videli. Res je stala vsa trebušasta na njihovem vesoljcu in ga skoraj povsem zakrivala. »Saj to je vendar kahla,« je ušlo Bogotu, ki se je takoj prijel za usta. »Kakšna kahla neki. To je odlično ohranjena nočna posoda, ki ima idealno obliko za akustično posodo. Res, kot bi si jo namalal. Vsak, tudi čisto droben glasek bi najmanj podeseterila, če ne postoterila. In vsak premik bi zaznala. Odlična naprava, vam povem. Si morete misliti, kakšni bizgeci so Ijudje dandanes. Takšne lepotice mečejo stran. Zadnjič sem jo našel v smeteh, ko so odvažali kosovni material. Kam plove ta civilizacija?« »Kaj ni kahla in nočna posoda eno in isto?« se je čudila Helena. »Kje pa! Kahla je dosti bolj nemarna. Iz kahle ne bi nikoli pil vina, iz nočne posode sem ga pa že, pri tadolgem Frenku, ker ni bilo pri roki nobenega kozarca. Iz dvajsetlitrskega kanistra ne gre, se dela prevelika škoda, ker se preveč poliva. Ena nočna posoda pride nekako kot štefan, se pravi okoli dva litra. Dober je tisti, ki obrne dve. Redki so, ki se lahko pohvalijo z dvema nočnima posodama na večer. Vidite, otroci, jaz sem bil eden tistih, ko sem bil še v formi,« si je Nande položil desnico na srce, in vsi so bili prepričani, da govori čisto resnico. Mala Milka pa je hotela videti njihovega modrega vesoljca od blizu, da bi se ja prepričala, da se mu dobro godi. »Zakaj pa je v akustični posodi rumena voda?« je vprašala, ko je dvignila pogled. »A, tisto,« se je Nande popraskal po glavi, »nočna posoda je sicer res idealna po obliki, vendar se mi je zdelo, da je kljub vsemu nekoliko prelahka. Zato sem jo obtežil z akustično tekočino. Zanj je značilno, da prav na tenko zacvili, kadar jo premakneš. Za takšne stvari moraš imeti

izvežbano uho. Ampak pustimo to, to so strokovne stvari, te sem prevzel nase jaz. Mene trenutno bolj skrbi, kje bomo dobili denar za takso, da si bomo lahko izposodili knjigo iz razreda znanosti prve kategorije. Vidite, Ijubčki, to je srž problema. Medtem ko jaz za vas razmišljam, vi dvomite vame. Ne vem, če bo šlo tako naprej! Za velike skrivnosti je potrebno tudi veliko zaupanje ... « »Saj ti zaupamo, le Milka ga nekaj lomi,« je hitro dejala Jana. »Razen tega smo pa že vložili tisoč devetsto petdeset tolarjev, kar je zame vsota, da se mi v glavi zvrtili. Vse imam zapisano in dokumentirano,« je s smrtno resnim obrazom rekel Milan. »Kaj misliš, da bomo na vse to kar pozabi/i?« »Milan ima prav!« se je s sosedom strinjala Helena, »in ne samo zaradi denarja. Mislim, da moramo iti do konca, pa naj stane, kolikor hoče.« »Takšne vas imam rad,« jih je z očetovskim nasmehom pohvalil Nande ravno v trenutku, ko je potrkal na vrata. »Vraga, kot bi stanoval na avtobusni postaji,« je možakar na kadi sam pri sebi zaklel, glasno pa je vprašal: »Kdo je?« »Jaz sem, inženir Pavlin. Oprostite, saj sem videl obvestilo, ampak je zelo nujno ... « »Oče je,« se je začudil Bogo. »Na, ste videli! Še ena neodložljiva zadeva. Saj bom pregorel, če me boste toliko trošili. Nihče več ne spoštuje tuje zasebnosti. Vsakdo misli, da so ravno njegovi problemi najnujnejši ... « Nande se je pretegnil in se počasi skobacal iz svojega toplega gnezda. Namesto z glavnikom si je šel skozi redke lase s prsti in si nadel neverjetno priliznjen nasmešek. »Kar naprej, gospod inženir Pavlin. So že otroci tukaj, saj razumete, vse sorte jih zanima, pa jim malo razlagam,« je dejal, ko je Bogov oče stopil med mularijo in steklenice. »Zakaj pa mene nikoli nič ne vprašaš?« je gospod inženir Pavlin nekoliko Ijubosumno šepnil sinu, ko se je prebijal mimo in nato nadaljeval proti možu ob kadi. »Sestanek hišnega sveta imamo, gre za zelo neprijetno zadevo, in ker tudi vi stanujete tu, sicer samo začasno, se razume, smo sklenili, da povabimo tudi vas. Saj razumete, vsak pameten namig nam bo še kako prav prišel ... « »Se razume, če gre za hišne probleme. Jaz sem tukaj, vedno na razpolago,« je Nande velikodušno razširil roke in se od prijaznosti kar cedil, da so se otroci počutili, kot bi gledali gledališko predstavo. Zaradi ozkih potk med steklenicami so morali pralnico zapustiti v gosjem redu. Ker je bila najmanjša, je bila Milka spet zadnja. »Ti, čokoladica, pa pospravi črepinje steklenic, ki si jih po nemarnosti razbila, zraven pa se zavedaj, da mi za vsako dolguješ po trideset tolarjev,« je Nande deklico porinil nazaj v prostor. Če bi pogledi ubijali, potem možakarja ne bi bilo več, tako grdo se je Milka zazrla v nagubano lice. »Saj razumeš, čisti računi, dobri prijatelji,« se je Nande zarežal, kot bi užival v tuji nesreči. Milka pa je stisnila zobe in storila, kar ji je bilo naročeno. Tokrat se je sestanek hišnega sveta odvijal pri Pavlinovih. Stanovalci so se gnetli okoli precej velike okrogle mize v jedilnem kotu, grizljali bobi palčke in srkali bezgov sok, ko je vstopil Nande in se nekajkrat zapored priliznjeno priklonil. »Zdaj smo kompletni,« je sklenil roke gospod Kozlevčar, ki je bil tudi pobudnik sestanka. »Naj povzamem samo na kratko, ker smo ostali že seznanjeni s problemom. Gre za našega poblaznelega soseda, sam bog ve, zakaj ga je usoda obesila prav nam na vrat, za

tistega Bineta, največjega suroveža in neotesanca v mestu. Kot veste in nekateri ste bili tudi priče, je prešel od besed k dejanjem. Ujel je našo Tačko in jo hotel resnično pokončati. Saj še pomisliti ne smem, kako. Ukrepati moramo, preden bo prepozno. Vsi imamo kakšno žival, ki je v nevarnosti. Torej, premislimo, kaj nam je storiti!«

»Nastopile so izredne razmere,« je dadal gospod inženir Pavlin. »Moramo se samoorganizirati, kajti preden se zgodi zločin, ne moremo pričakovati nobene pravne zaščite,« je nadaljeval gospod Kozlevčar. »Preden bo prepozno,« je pokimal gospod Kramar. V tem trenutku se je tudi Milka ze prerinila skozi vrata. S pometanjem črepinj je zelo pohitela, da ne bi zamudila kaj važnega, in se pridružila ostalim otrokom na kavču. Vprašanje je bilo očitno zastavljeno Nandetu, kajti vsi pogledi so bili uprti vanj. Ta pa je le topo gledal predse in ni dal nobene od sebe. Po kratki in mučni tišini se je oglasil gospod inženir Pavlin: »Res je, bilo je obvestilo na vratih, se opravičujemo, ampak vseeno bi lahko sodelovali, ko vendar vidite, kako obupan je gospod Kozlevčar. In tudi ostalim ni vseeno, priznam ... « Vse oči so gledale v razbrazdano lice, še posebej napeti pa so bili otroci, ki so z zanimanjem pričakovali, kako bo Nande opravičil svoj sloves. Zato je bilo razočaranje vsestransko, ko je izustil: »Zaradi praznine ne morem misliti.« »V glavi?« se je začudil gospod Kramar. »Ne, v želodcu.« »To pa lahko popravimo,« je kar poskočila gospa Pavlinova in naložila na krožnik dobrot, kar jih je premogel hladilnik. Tudi hladen zrezek, ki je ostal od kosila, je bil zraven. In domače kisle kumarice. Medtem ko se je Nande basal, je ostala družba malo poklepetala o tem in onem, da je čas hitreje minil. »Je zdaj bolje?« je vprašala Bogotova mama, ko je pospravila krožnik in odstranila drobtine. »Gospod inženir, vi ste srečen človek,« je odgovoril Nande, si z roko obrisal usta, kljub temu da je imel pred seboj papirnato servieto, in pridušeno rignil, »vaša žena kuha kot šus.« »Kakšen kavalir,« se je blaženo nasmehnila gospa Pavlinova. »Torej k stvari,« je spet povzel besedo gospod Kozlevčar. »Pardon, samo trenutek,« ga je prekinil Nande, »samo se nekaj je. Zdaj sem pa tako žejen, da imam čisto suh gobec, hocem reči usta.« »Natočite si vendar bezgovega soka, človek božji,« mu je gospod Kramar nestrpno pokazal na kozarec. »Samo soka ne, veste, mi ga želodec ne prenese. Že od leta osemindeset nisem nobenega popil. Ne gre. Če nimate piva ali vina, bo pa en sadjevček čisto v redu ... « »Bi šlo belo vino?« je zaskrbljeno vprašala gospa Pavlinova. »Seveda. Veste, kar se vina tiče, nisem popolnoma nič izbirčen niti razvajen. Belo, roza, rdeče, črno, meni je vseeno, samo da teče. Kar se pa vašega problema tiče, mi pa odgovorite samo na eno vprašanje: hočete trdo ali mehko varianto?« »Kakšna pa je razlika?« je zanimalo gospoda Kramarja. »Mehka je bolj mehka, trda pa bolj trda. Sicer pa to, prosim, prepustite meni. Vi se samo odločite.« »Pa najprej poskusimo z mehko,« je predlagal gospod inženir Pavlin, ki je bil po prepričanju miroljubnejš. »Dobro,« je vstal Nande, ko je na dušek izpil dva deci, »zdaj, ko ste me pooblastili, smatrajte, da je zadeva urejena. Aja, pa hvala za prigrizek.« In se je odpravil proti izhodu, da so vsi presenečeni zrlji za njim. Ko je bil ze zunaj, pa se je za njim zakadila

mala Milka. Ujela ga je na hodniku in se prav predrzno postavila predenj, z rokami, uprtimi ob bok. Zabrusera mu je: »Zapomni si, Nande smrdljivih nog, jaz sem Milka! Milka! in ne Milka-čokolada! Jutri ti bomo spet dali skoraj dva jurja za univerzitetno knjižnico, in če zvečer ne bo novic, te zatožim očetu. Nobeno sporočilo na vratih te ne bo rešilo!«

Posebno pomembna resnica

Le poredkoma se je zgodilo, da je bil Nande tako dobre volje, da je na poti proti svojemu pralničnemu brlogu glasno prepeval. Tokrat so ga otroci zaslišali že na daleč, še preden je stopil izza vogala. »Prej pa ne gremo dam, da se bo delal dan,« je prihajalo iz njegovega krepko hripavega grla. »Kaže, da so novice dobre,« je v veselem pričakovanju predvideval Bogo. »Končno se je premaknilo,« je dejala Helena. »Je bil tudi ze čas,« je menila Jana. Mala Milka pa je skozi stisnjene zobe zasikala: »Bolje zanj!« Vsi so mu stekli naproti. »O, poglej no, hišna mularija me je prišla pozdravit. Ja, to je pa res lepo. Imate mogoče košček Milka čokolade?« Pri teh besedah je Milka besno zacepetala. »Kaj si izvedel?« je hlastno vprašal Milan. »Vse vem.« »Kaj je pisalo v tistih knjigah prve kategorije o našem modrem priletelem vesoljcu?« je bil Bogo hudo nestrpen. »A, na to mislite. Ja, 'seveda, tudi o tem vem vse,« je Nande modro nagubal čelo in se pri tem nevarno zamajal. »Potem pa povej že enkrat,« mu je zabrusila Milka. Nande se je pričel ozirati okoli sebe in škiliti na vse strani, potem je zašepetal: »A kar tukaj bi vi o tem? Kaj ne veste, da stene slišijo? In plotovi vidijo? No, če je vam vseeno, je meni tudi.« »Prav ima,« je Bogo prvi doumel, v kakšni nevarnosti bi se po nepotrebnem lahko znašla njihova skrivnost. »Oprosti, ampak tako strahotno smo radovedni,« je v opravičilo rekla Helena. »Res je, kar razganja nas,« je dodal Milan, »vsaj prikimaj nam, če so novice dobre.« Nande je spet ponovil obred sumnjičavega pogledovanja okoli, kot bi vsi na svetu hoteli izvedeti njihovo skrivnost, in šele ko se je prepričal, da ni nikogar, je prikimal. A že to je bilo dovolj, da so otroci zarajali od veselja. Celo mala Milka je pozabila na zamere in se pridružila slavju. Nande jih je zadovoljno opazoval. »Če koga zanimajo podrobnosti, naj gre za mano,« jih je nato povabil. »Če koga zanimajo?!« je ušlo Milki. Bivša pralnica ni bila nikoli zaklenjena, ker se je ključ izgubil že davno prej, preden jo je zasedel Nande, zato ni bilo treba izgubljati časa z odklepanjem. »Ha, ste opazili spremembo?« se je pobahal Nande. Res je bilo v pralnici nekaj drugače, le da se otroci niso mogli takoj spomniti, kaj. »Oglejte si pohištvo!« Steklenice so bile v nekaj vrstah zložene ob steno prav do stropa, njihovo število pa je bilo resnično vredno vsega spoštovanja. Predvsem pa je izginil občutek tiste strasne utesnjenosti, ko se človek med potkami ni mogel niti dobro prestopiti. »Bilo je nujno, sicer bi se moral na koncu sam izseliti, tu pa bi ,stanovale črepinje,« je Nande razlagal, očitno ponosen nad novo ureditvijo. »Pa tudi, kot ste se lahko sami včeraj prepričali, škoda se je delala. Zaradi prenaseljenosti je bilo

moje premoženje v nevarnosti. Sem si rekel, tako pa ne bo šlo naprej, in zavihal rokave. Verjetno ne veste, ampak ravno prejšnji teden so se steklenice pod ražile. Za pet tolarjev pri kosu. To je tako: zlato na svetovni borzi gre gor, frc, frc, čez dva tedna pa se podraži še steklena embalaža. Zlato in steklenice, to sta dve stvari, ki človeka nikoli ne razočarata. Zapomnite si!« »Bomo,« so složno prikimali otroci in z občudovanjem zrlji na bogastvo ob steni. »In še nekaj. Ko gredo steklenice in zlato dol, kupi, ko gredo gor, prodaj. To je ključ do uspeha v življenju.« Kadar je Nande takole nesebično delil dobre nasvete in življenjske napotke, je bil zagotovo prešerne volje. Otroci bi takrat še marsikaj koristnega izvedeli, če jih ne bi tako razjedal črv radovednosti o poreklu njihovega modrega vesoljca. In tako je vprašanje, na katerega so vsi ves čas mislili, planilo iz Milanovega grla: »Kaj je z neznanim predmetom? Je vesoljec ali ni?« »Je iz naše galaksije ali še od dlje?« je vprašal Bogo, kajti njemu je bilo jasno, da je modri prišlek vesoljskega izvora. »Mene pa najbolj zanima, če se v njem ne skrivajo kakšne nevarnosti,« je povzela besedo Jana, »mislim na kakšne neznane klice ali sevanja, pa da ga ne bi razneslo.« »Je v njem kakšno sporočilo?« je zanimalo Heleno. Nande je opazoval mularijo, medtem ko se mu je narahlo kolcalo. Namenoma je nekoliko počakal, da je bilo vzdušje še bolj napeto. »Vidim, da ste o zadevi dosti razmišljali,« je dejal in se popraskal po pleši, »in tudi nekaj malega vas je stalo, zato je prav, da izveste resnico ... « Z odprtimi usti in široko razširjenih oči so otroci zadrževali dih. »Resnica pa je takšna. Najprej vam moram povedati, da v tistih knjigah znanosti prve stopnje ne piše direktno to je to. Treba je študirati in študirati, potem pa moraš na podlagi znanja sam narediti zaključek. Vražje odgovorno delo, vam rečem. Če ne bi bilo za vas, se tega ne bi nikoli lotil. To mi lahko verjamete. Ali mi verjamete?« »Verjamemo,« so otroci nestrpno zaklicali v en glas. »Resnico, povej že enkrat resnico,« je Nandeta za hlačnico povlekla Milka. »Torej, takole je s to stvarjo. Imeli ste vražjo srečo. To je huje, kot če bi na lotu zadeli glavni dobitek. Kaj takega se zgodi samo vsakih nekaj sto let. Zato tudi v knjigah dosti ne piše o tem. Pojav je tako redek, da ga je težko raziskovati. A sem vseeno našel. In je tudi bilo vredno truda. Stoodstotno sem ugotovil, da je to to.« »Kaj je to?« »Ta vaš kamen vendar.« »Kateri kamen?« »Ja ta modra zadeva, ki ste mi jo prinesli.« »Kaj je to? Povej,« je šlo Milki od razburjenja že kar na jok. Nande si je obrisal s čela potne srage. Otroci so prvič videli kaj takega na njegovem obrazu. »Ste pripravljeni? Ker je resnica zares prava bomba. Ker to ni navadna resnica, ampak posebno pomembna resnica. Zato moram vedeti, če ste zares pripravljeni.« »Smo!« »Pa še kako!« je zakričala Milka. »Dobro me poslušajte, kajti ne mislim ponavljati. To, kar vam je skoraj priletelo na bučo, temu se strokovno reče modri kamen modrosti. Že samo ime pove skoraj vse. To je nekaj takega, če se lahko izrazim po domače, kot nekakšna skoncentrirana pamet v kocki. Ha, kaj pravite na to?« »Kje pa je tukaj vsa tista sreča, ki si jo toliko omenjal?« je razočarano vprašal Milan. »Kje so novinarji od revij, pa od radia in televizije?« je Milka jezno nagubala čelo. »A potem ni iz vesolja?« je Bogota kar zvalo. »Čakajte, da

povem do konca,« je hitro povzel Nande, ko je videl, da je mularija takšna, kot bi jo polil z mrzlo vodo. »Sem vas na začetku opozoril, da je poročilo v učeni knjigi hudo skopo. Še sreča, da sem ga sploh našel. Prvič: ni podatkov, od kod prileti, je pa prav mogoče, da je iz veselja. Drugič: zagotovo ni nevarno. Tretjič: sreča ni nekaj, kar bi bilo dano samo po sebi. Zanj se je treba potruditi. In modri kamen modrosti vam omogoča prav to. Da si srečo priborite, kajti s pomočjo kamna modrosti se odkrivajo starodavne skrivnosti. Kamen ponavadi prileti prav v bližino, recimo, kakšnega starodavnega zaklada, arheološkega najdišča velike vrednosti in pomembnosti, nahajališča dragocene rude in dragih kamnov ali česa podobnega ... « »A je to vse? Da trešči v bližino?« je razočarano vprašala Milka. »O, seveda ne. Morda celo najvažnejše je to, da je tisti, ki poseduje kamen, nedovzeten za nevarnosti. Tako rekoč imun, stoodstotno varen. Nihče mu nič ne more ... « »A tako, kot bi bil cepljen?« je vprašal Milan. »Nekako tako,« je prikimal Nande, »seveda pa samo strogo v povezavi z modrim kamnom modrosti.« »Kje pa je slava?« še vedno ni bila zadovoljna Milka. »Slava nastopi takoj, ko se razkrije starodavna skrivnost. To vam bi pa že moralo biti jasno, saj vendar niste takšni bizgeci.« »A tako,« je zategnila Milka in od silnega razmišljanja nagubaia čelo, saj ni hotela izpasti takšen bizgec. »Vzemite kamen in se spravite k delu,« jim je nato svetoval Nande in zaspano zazehal. Bilo je očitno, da ga je študij v univerzitetni knjižnici hudo utrudil. Po kamen je stopil Bogo. »Kam pa dam akustično posodo?« je vprašal. »Kar na tla,« je s prstom pokazal Nande, »tudi sicer je tale vaš modri kamen modrosti zelo praktičen.« Bogo je previdno dvignil akustično posodo, da ne bi razlil dragocene akustične tekočine, in jo odložil na tla v nišo. Z vsem spoštovanjem in ljubeznijo je dvignil modrega čudodelca in ga držeč pred seboj odnesel proti izhodu. »Kje pa naj začnemo?« je od vrat vprašala Helena. »Ta je pa dobra. Zdaj naj vas pa še za roko vodim okoli. Kaj nisem že dosti storil za vas? Sicer pa, če imate kamen, se vam ni treba bati. Bo že on poskrbel, da boste naredili točno to, kar je prav. Dosti sreče vam želim. Ti, Jana, ki si zadnja, pa prosim obesi tale listek na vrata.« Ko je dekle za seboj zaprlo vrata, je na žebelj za vse bodoče obiskovalce pritrdilo opozorilo »Mene ni doma«. »Se vam ne zdi, da vse skupaj preveč diši po znanstveni fantastiki?« je zunaj vprašala Helena. »Če ne bi bil zraven, ko je ta vrag priletel z jasnega neba, ne bi verjel niti besedice. Tako pa ... « je na glas razmišljal Bogo. »Res je neverjetno, ampak, zakaj pa ne? Tudi za električno energijo bi Ijudje pred dvesto leti trdili isto,« je menila Jana. »Ko bi vsaj vedeli, kako deluje ... « »Nande je rekel, da bo deloval kar sam od sebe,« je rekel Milan. »Ja, in to, da ponavadi pade v bližino mesta, kjer se nahaja kakšna starodavna skrivnost. Recimo zaklad ali pa zlata žila,« je nadaljeval Bogo. »Lahko bi bili dragoceni kamni. Samo predstavljajte si, da naletimo na skrinjo, polno kot oreh velikih diamantov,« je pri polni zavesti sanjaril Milan. »Tudi cekini bi bili v redu,« se je predala zanosu tudi Jana, Milka pa je že videla vse tisto čudovito skrivnostno bogastvo pred očmi. »Potem pa takoj po novinarje! Najprej po tiste s televizije,« je zaklicala. »Kje, lepo vas prosim, pa

naj bi bila tukaj v bližini kakšna starodavna skrivnost? Tako rekoč sredi mesta,« je bila Helena še naprej nejeverna. Bogo in ostali so pred seboj držali modri kamen modrosti in buljili vanj. Nenadom so trznili, kot bi jih stresla elektrika, in se spogledali. Nato so v en glas zaklicali: »Rimski vodnjak!« »Juhuhu,«e radostno zavriskala mala Milka, »kdo bi si mislil! Kamen deluje!«

V kamnovi senci

Otroci so bili od razburjenja zardeli in nemirni. Stali so v krogu in v svoji sredini držali modri kamen modrosti. Vsak se ga je hotel dotakniti, ga prijeti ali vsaj pobožati. Le za malo Milko v obroču ni bilo prostora, zato je počepnila in ga nežno gladila od spodaj. Kot bi bila raskava površina mehki Tačkin kožušček. »Jaz kar čutim, kako se mi po telesu pretakajo starodavne energije,« je ganjeno zašepetala Helena, ki je kamen s palcem in kazalcem stiskala za rob. »Zato pa je priletel na naše dvorišče. Bliže starodavni skrivnosti kot je stari rimski vodnjak, res ni mogel,« je Milan s pogledom ošvrknil leseni plot, ki je bil še edina ovira do razodetja. »Nande je imel prav, to je zares neznanska sreča. Si predstavljate, vsakih nekaj sto let, in ravno mi smo ga našli,« je čustvo popolnoma prevzelo Jano. Bogo se je zagledal proti nebu: »To je znak iz samih nebes. Zares bi bili popolni norci, če ponujene priložnosti ne bi izkoristili. In to takoj! Gremo!« je rekel odločno. »Da nisi slučajno pozabil na zmešanega Albina,« ga je opozorila Helena. »Da nisi ti slučajno pozabila, kaj je se povedal Nande?« »Nič nisem pozabila. Vsako besedico sem si zapomnila.« »Potem veš, da je tisti, ki ima v posesti modri kamen modrosti, popolnoma nedovzeten za nevarnosti. Vidite, nimamo se česa bati. Kamen bo že uredil, da bo prav.« »Upoštevati moramo, da je že strahotno star. Kaj, če ne deluje več povsem zanesljivo?« je podvomila Helena. »Po mojem deluje,« je prepričano zatrdil Milan, »starodavni materiali so nekaj čisto drugega, kot ta naša moderna jajca.« »Deluje, seveda deluje, tudi jaz čutim,« se je od spodaj oglasila Milka, »tudi mene prevzame nekaj čudovitega, ko se ga dotaknem.« »Pravzaprav lahko skrivnost razvozljamo na zelo enostaven način - da kamen preizkusimo. Milan, ti pojdi po očetovo lestev in takoj jo bomo mahnili k vodnjaku,« je predlagal Bogo. »Sredi belega dne?« je Heleni že ob sami misli na morebitno snidenje z jeznoritim Albinom vzelo sapo. »Kaj cvikaš, ti nejevernica, si pa res za luno, saj bo kamen z nami,« se je zakrohotala Milka in se s plosko roko udarila po čelu, medtem ko se je brat že zakadil po lestev, da ga je na ovinku kar spodnasalo. Dragoceni modri kamen modrosti so pestovali kot največjo svetinjo na svetu. Počutili so se, kot bi izžareval neke nevidne starodavne privlačne sile, katerim se ubogo, umrljivo človeško bitje ne more upreti. »Joj, bog ve, kaj vse se skriva v tistem rimskem vodnjaku,« je Milka zivčno vila roke, »ali je zaklad ali pa še kaj boljšega. Glede na kamen bi rekla, da še kaj boljšega.« »Milka, toliko da veš, ti ne greš z nami čez plot,« je Bogo kruto zarezal v zlate sanje. »A da ne?!« je mala Milka poskočila

najmanj pol metra visoko. »Ni govora,« je odkimala tudi Helena, »na žalost si še odločno premajhna. Je prenevarno, to pa že moraš razumeti, toliko si pa že velika.« Milkin pogled izpod čela ni obetal nič dobrega. »Vi še ne veste, za kaj vse sem že dovolj velika,« je dejala preteče. »Če se me boste na silo znebili, bom najprej vse zašpecala očetu, potem bom šla pa še na policijo in, in, in h gasilcem, pa na občino, ja, pa v vrtec in šolo, povsod bom povedala vse po pravici. Boste že videli!« »Ne bodi no takšna, za tvoje dobro gre,« jo je poskušal prepričati še brat, oprtan z očetovo metalno lestvijo za hišno rabo. »Za kakšno moje dobro, če pa smo s kamnom odporni na nevarnosti. Ste mislili, da sem pozabila, kajne? Pa ste se fino ušteli. Kamor boste šli vi, tja bom šla tudi jaz. Brez mene nikamor ...« Vsi so jo debelo gledali in nihče ni našel primerne besede, da bi jo zavrnil, kajti dejstva so bila zares na njeni strani. »Samo toliko da veš, greš na lastno odgovornost!« ji je zabrusil Milan, vendar bolj zato, da je nekaj rekel. Kljub temu da so bili odporni na nevarnosti, so se vseeno odpravili v kot, tja, kjer je zmešani Albin na drugi strani na visokih preklah gojil fižol. Prvi se je po lestvi povzpел Bogo in pokukal na drugo stran. Skozi zeleno zaveso fižolovega listja je zagledal Albinovo zadnjico, kajti možakar se je z motiko v roki sklanjal nad gredico za vodnjakom. »Vraga, kaj ta zmešani Albin nima drugega dela, kot brskati po vrtu,« je nejevoljno zašepetal proti ostalim na trdnih tleh, ki so ga vprašujoče gledali. »Kje je?« je vprašala Helena. »Za vodnjakom okopava solato.« »Potem ne bo nič. Res škoda,« je obžalovala Jana. »Pa tako sem se veselil,« je bil tudi Milan vidno razočaran. »Kako morete biti tako za luno!« je na ves glas zakričala mala Milka, »saj bomo vendar imeli kamen s seboj. Kdo nam potem kaj more?« »Kaj misliš?« je Milan pogledal Bogota. »Ne vem, kako daleč seže kamnova moč.« »Kako daleč seže,« se je spakovala Milka, »kako daleč neki? Do konca vendar. Kaj mislite, da sem zastonj prispevala vse svoje prihranke, ki sem jih zbirala za tapravega frizerja, da je šel Nande lahko pogledat v tiste knjige znanosti prve sorte? A se sploh še spomnite, kakšne zanimive stvari nam je potem povedal, vi troti strahopetni?« Kljub nadčloveškim Milkinim naporom pa ostali o kamnovi moči le niso bili tako prepričani. »Grem pa sama, če si vi ne upate,« se je razjezila in pričela vleči Bogota z lestve. Ko si je priborila pot, se je povzpela do roba plota in se na drugi strani spustila na kup plevela in drugega odpadnega rastlinja, ki ga je v kot nanosil Albin. »Dajte mi kamen modrosti!« je nato zahtevala. »Veste kaj, če si Milka upa, grem pa še jaz. Več kot namlatiti nas tako ne more,« se je ojunačil tudi Bogo, ki se mu je zdelo hudo za malo, da bi se moral ločiti od kamna in ga izročiti najmanjši smrkliji. Potem je preplezal plot še Milan in nazadnje še obe dekleti, četudi z zelo slabim občutkom. Res, sosed Albin jim je kazal hrbet, a če bi se slučajno obrnil, ker bi recimo zaslišal za seboj korake, bi prav gotovo videl Milko, kako z rokami v žepih brezskrbno drobi proti štirioglatemu kamnitemu zidu, za katerega je šel okoli glas, da je ostanek nekega zelo starega vodnjaka, morda celo iz rimskih časov. Razen, če je modri kamen modrosti ne bi naredil nevidno, v kar je dekletce trdno verjelo. Ostali si takšnega razkošja v

brezbrižnosti niso privoščili. Po prstih so pritekli za Milko k zidu, Bogo pa je neprestano usmerjal modri kamen z izproženima rokama proti vrtičkarju, da so ga na koncu roke že krepko bolele. Pa je še kar vztrajal, da bi bilo nevidno kamnovo sevanje čim močnejše. Albin se je za hip vzravnal, si obrisal čelo, nato pa nadaljeval s svojimi enakomernimi zamahi z motiko. Otroci so stali le nekaj metrov od njega. »Tukaj je vhod,« je polglasno zašepetala Milka, pri čemer je ostale spreletela smrtna groza, kajti človek se težko navadi, da je imun na nevarnosti. Kot da Albinova bližina ne bi bila dovolj, se je na hišnih vratih prikazala še njegova zajetna soproga gospa Cimpermanova. »Bine, vseeno zalij! Ti vremenarji tako nikoli ne zadenejo,« je zaklicala. Otroci so počepnili ob zid vodnjaka in si vroče želeli, da bi kamen deloval tudi nanjo. In glej čudo. Čeprav je ženska gledala naravnost proti njim, jih, kot se je izkazalo, ni opazila. »Bom, bom, Liza, bom. Saj tako vem, kako bo,« je bolj sam zase odgovoril mož, »če bom zalival, bo lilo, če ne bom, bo pa pripeka.« Vhod je bil vsekan v tla in do njega je vodila strma kratka pot. Tisto, po čemer so se po ozkem prehodu spustili navzdol, ni bila ne lestev niti niso bile stopnice, ampak nekaj vmes. Pričakala so jih iz neobdelanih desk doma narejena vrata, ki so izdajalsko zacvilila, ko jih je Bogo odrinil. Vseh pet se je zdrenjalo v zatohel prostor, ki je nevzdržno zaudarjal po špiritu in ki je bil še najbolj podoben kakšni starinski kleti ali stari zidanici. Stene so bile zgrajene iz kamnov nepravilnih oblik. Ob skalnem zidu je stala stalaža na kateri so bile steklenice, ki so bile vse trebušaste oblike. »Kaj pa je zdaj to,« se je prva oglasila Milka, »spet same steklenice, tako kot pri Nandetu. Kot bi bila to kakšna nova moda.« »Meni se tole ze ne zdi podobno vodnjaku,« je razočarano ugotovila Helena. »Prej bi rekel, da je skladišče žganja,« je dejal Milan. Bogo se je prijel za nos: »Smrdi ze tako.« Edina odprtina so bila vrata, od koder je prihajala vsa svetloba, tako da je bilo v prostoru precej mračno. Vendar pa so se mlade oči hitro privadile mraku in pozorno preiskovale nenavaden peterkotni prostor. V enem kotu so stali veliki plastični kanistri, v drugem pa miza, na kateri je bila škatla s pozlacenimi pločevinastimi zamaški in nekaj snopi kvadratnih listkov, ki so bili na daleč vldeti kot šopi bankovcev. Bogo je stopil bliže, vzela enega v roke in prebral, kar je z velikimi črnimi črkami pisalo na zlati podlagi: STOCK »Le zakaj so vse steklenice enake oblike?« se je čudila Jana. »In tukaj v kartonih so polne,« je Helena dvignila eno proti svetlobi. Bila je napolnjena z rjavo tekočino in začepljena z zlatim pločevinastim zamaškom. Na oblini se je svetila prav takšna nalepka, kakršne so bile one iz šopa na mizi. »Nalepke, zamaški, prazne in polne steklenice in vse iste sorte, bog ve, kaj je zdaj to,« je Milan razmišljal. »Če me ubiješ, ne vem. Vem pa, da je tudi vse drugo precej sumljivo,« se je Bogo razočarano popraskal po glavi. »A takšni da so stari rimski vodnjaki,« je bila tudi Milka neprijetno presenečena. Helena se je postavila na sredo prostora in se razgledovala na vse strani, tudi na strop in tla ni pozabila. »Zares me zanima, kakšno zvezo ima tale čumnata s starodavnimi zakladi,« se je nato nejevoljno vprašala.

Mehka varianta

»Kaj človek res ne more imeti niti pet minut miru v tej hiši,« si je brundal Nande, ko je iskal v svojem gnezdu na pralni kadi primeren položaj, da bi lahko udobno zasmrčal. Nazadnje se mu je zdelo še najprikladneje, da je legel vznak in sta mu nogi na drugi strani štrleli kot dve suhi veji. Že je skoraj zadremal, ko je začutil, da ga nekaj tišči, in res je izpod hrbta izbrskal žlico. Potem se je obrnil vstran, pa čez čas na trebuh, kar je bilo od vsega še najslabše. Nazadnje pa je pocmokal s suhimi usti in zastokal: »Žejen ...« Usedel se je, si z rokami podprl glavo in se zamislil. »Žejen, žejen, žejen, pri hiši pa ni drugega kot vode,« je ponavljal in premišljeval. Nenadoma se je domislil in je od vneme kar poskočil. »Seveda, do Bineta stopim in ga malo privijem. Ni vrag, da ne bi kaj priteklo od njega, če pa vsi vejo, da ima doma skrivno žganjarno. « Kot bi trenil, si je nataknil čevlje, si s prsti popravil pričesko iz redkih in mastnih las ter odbrzel iz hiše. »Bine, nekdo te želi,« se je od vrat na vrt zadržala gospa Cimpermanova, kar so seveda slišali tudi mulci, ujeti v zatohla nedra starodavnega vodnjaka. »Kdo?« »Kaj vem. Pravi, da je nujno.« Godrnjaje je odhlačal zmešani Albin mimo vodnjaka, in otroci spodaj so si lahko oddahnili. »A, ti si,« se je zmešani Albin neprijazno nakremžil, ko je zagledal Nandeta, »kaj bi radi hitro povej, nimam časa, sredi dela si me zmotil.« »Počasi, sosed, počasi,« je Nande kot prometnik mežikaje stegnil roko, nato pa se je zavalil na kavč ob steni. »Če si si prišel kaj sposodit, ti že vnaprej povem, da tistega nimam.« »Sposodit? Jaz? Kje pa. Prišel sem ti pomagat. Prebivalce sosednjega stolpiča sem komaj pregovoril, da niso šli na sodnijo ...« »A te barabe zastopaš,« se je pričel Albin tresti od jeze. »Čakaj malo. Nikar prehitrih zaključkov, lepo prosim. Tokrat bi ti slekli kožo. Imajo dokaze.« »Kakšne dokaze neki. Kar rit naj si obrišejo z njimi ... « »Dobro, če tako misliš,« je Nande vstal in se napotil proti vratom, »samo da mi ne boš kdaj očital, da te nisem opozoril.« »Kakšne dokaze imajo?« je radovednost premagala ženo Lizo. »Težke, zelo težke.« »Tak povej že enkrat,« je bil Albin nestrpen. »Se boš moral pa malo lepše obnašati, če hočeš, da ti pomagam,« se je Nande naredil užaljenega. »Dobro, sedi nazaj.« »To je že bolje. Če me boste vprašali, kaj bom spil, bom odgovoril: en štok. Torej, gre za dve obtožbi. Prvič, v posesti imajo opeko, ki si jo zabrisal na drugo stran in le veliko srečno naključje je hotelo, da nisi ubil kakega otroka ...« »Ojoj,« je zastokal zmešani Albin, »ni bilo namerno. Prisežem. Presnetega mačka sem ciljaj. Nепrestano mi dela škodo na vrtu.« »Ja, to je zares ojoj,« je bil z učinkom svojih besed zadovoljen Nande, tudi zaradi tega, ker je Liza predenj postavila pol steklenice štoka, »še posebej, ker sta to videli dve odrasli priči, poleg tega pa so izvohali, da imaš na vrtu, v starem vodnjaku, nezakonito žganjekuho in da delaš tole kačjo slino. Nmm, če mene vprašaš, si pravi mojster, ponaredek je izvrsten, nič ne zaostaja za originalom.« »Ojoj, po meni je,« se je skrušeno sesedel Albin. »Sem ti rekla, da se bo slabo končalo,« ga je za povrh nadrla še žena. »Če prideš na sodišče, si pogorel, to je kot pribito,« je zatrdil Nande.

»Seveda me bodo vlačili po sodiščih, degenerirana drhal, kaj pa drugega. Kar naj, jaz jim bom pa mačke podavil ...« »Še v arest te bodo spravili,« je vila roke gospa Cimpermanova. »Počasi, zato sem pa jaz tukaj. Sem ti rekel, da sem ti prišel pomagat?!« »Kako boš pa ti pomagal?« »Moja beseda nekaj velja,« je Nande važno dvignil nos in si natočil zvrhano mero, »če me boš poslušal, bo vse v redu.« »Seveda vas bomo poslušali. Povejte, kaj naj storimo,« je namesto Albina odgovorila soproga. »Poglejte, jaz sem predvsem praktičen človek. Zame je dobra tista kupčija, kjer so na koncu vsi zadovoljni. Zdaj pa k stvari. Kamen spotike je to, da hodijo mački iz stolpiča opravljat svoje potrebe pretežno na vaš vrt. A bo držalo?« »Pa še kako,« sta prikimala zmešani Albin in Liza. »Ker se mačkom tega ne da prepovedati, je treba poiskati drugo rešitev. In ta je, da daš svoj vrt v najem za mačji sekret ...« »Se ti je zmešalo ali kaj,« je zmešani Albin besno poskočil. »Počakaj, da ti razložim. V bistvu bo tako, kot je zdaj, le da boš dobil najemnino. Mislil sem si takole: vsaka stranka plača po petsto tolarjev, to bi jaz pri njih lahko spravil skozi, in bi zneslo dva jurja na mesec. In računaj, da dobivaš denar skozi vse leto, tudi pozimi, ko te macki prav nič ne motijo. To je dosti več, kot je vredna vsa solata, ki jo prideláš.« »Pa mislite, da bi plačali?« je nejeverno vprašala Liza. »V to ne dvomim, vem, da so dovolj prismuknjeni in tudi vsi dobro zaslužijo. Najvažneje pa je to, da bi odstopili tudi od sodnega pregona. Zraven tega boš pa mačke lahko še vedno skrivoma preganjal. Le paziti boš moral, da te ne bo nihče videl ... « Te zadnje besede so nekoliko razjasnile Albinov zamišljeni obraz. »Mogoče bi se lahko dogovorili,« je vprašujoče pogledal Lizo, ki je prikimala. »No, si videl,« si je Nande pomel roke, »zdaj pa se še vrnimo malo na začetek, ko sem govoril o tem, kaj je zame dobra kupčija. Vidva sta zadovoljna, stanovalci stolpiča bodo tudi zadovoljni, le še zame je treba poskrbeti.« »Kako to misliš?« »Ja, tudi jaz moram biti zadovoljen, da bo kupčija v redu. No, naj kar takoj povem, jaz nisem pozrešen. Vsak mesec, ko ti bom prinesel dva jurja za najemnino mačjega sekreta, mi boš ti za dobro voljo primaknil še stekleničko tele žlahtne kapljice. Saj boš, kajne?« Liza je dregnila soproga pod rebra, ki je nerad prikimal. »No, sta videla, zdaj pa je kupčija brezhlebna, zdaj smo vsi zadovoljni. Tole malenkost, ki je še ostala v steklenici, bom vzel za predujem, takoj jutri pa prinesem prvo najemnino. Pa nasvidenje,« se je poslovil.

Butasta opeka

»Le zakaj nas je modri kamen modrosti pripeljal sem, v tole čudno razvalino?« je ponovno vprašal Bogo, ko so vsi zamišljeno strmeli v kvadrasti predmet v njegovem naročju. »In to potem, ko smo se prepričali, da v resnici deluje. Jaz sem se sprehajala po smrtno nevarnem vrtu zmešanega Albina kot po naši dnevni sobi. In bajsa Liza mi je gledala naravnost v obraz, pa ni nič videla. Kdo bi to razumel,« Milki ni šlo v račun. »Res je pa tudi, da je bila gospa Cimpermanova brez očal,« je pripomnila Helena. »To nima nobene zveze, saj ni slepa,« ji je zabrusila Milka. Milan je potolkel z nogo po

vegastem podu, ki je bil zložen iz kamnov nepravilnih oblik in okroglih prodovcev. »Tla so tlakovana, da še kopati ne moremo,« je s pogledom preiskoval pod, »kot bi prispeli na konec sveta.« Konec sveta to ravno ni bil, vse pa je kazalo, da je bil konec sanj in pričakovanj, vsaj kar se starodavnega vodnjaka tiče. »Z vseh strani smo obzidani,« je ugotovila Jana. »Kaj bomo pa zdaj?« je žalostno vprašala Helena. Milan je pri raziskovanju tal stopil na velik ploščat trikoten kamen in se pričel pozibavati. »Tale skalca se pa maje,« je sporočil ostalim. »Pa se res maje,« se je sklonil Bogo. »Izrujmo jo iz tal, da bomo videli, kaj je spodaj,« je žarek upanja posvetil v Milkino ranjeno dušo. »Mogoče pa le ni konec sveta,« je Bogo poprijel za rob, »pomagajte mi, težka je kot sam hudič ... « Vendar tudi ko so vsi složno poprijeli, se je skalca še vedno upirala, kot bi imela na spodnjem koncu nevidne kremplje, s katerimi bi se oklepala matere zemlje. Na koncu se je izkazalo, da je bila ploščata samo na zgornjem delu, svoj zajetni težki trebuh pa je skrivala spodaj. Če si ne bi Milan pomagal z ročajem brezove metle, je verjetno ne bi nikoli odvalili iz njenega po meri narejenega ležišča. Vse oči so se uprle v zevajočo odprtino. »Pfej,« je prhnila Helena, »pod to skalco je še ena skalca in pod njo gotovo še ena in tako naprej do središča zemlje ... « Zaradi mračne svetlobe se je slabo videlo, zato je Milka pokleknila, da bi od blizu raziskala, če je poleg na novo odkrite spodnje skale še kaj zanimivega. Z roko je preiskovala odprtino, ko pa je šla z dlanjo preko belega kamna, se je zdrznila: »Poglejte, to ni navaden kamen, ampak je gladek kot steklo.« Vsi so se pripognili in razburjeno otipavali nenavadni predmet. S tem ko so ga gladili, so odstranjevali prilepljeno nesnago, in kamen je bil vedno bolj gladek. Na koncu se je že kar svetil. »Sem vam rekla, da tole ni navaden kamen,« je vročično ponavljala Milka, »upam, da ne boste pozabili, da sem ga prav jaz odkrila.« »Seveda, takoj za tem, ko si odstranila zgornji kamen,« jo je zavrnil Bogo. »Mir,« je povzela Jana, »kot kaže, smo res naleteli na nekaj nenavadnega. Kdo ve, ampak po vsem sodeč gre za pomembno najdbo. Zato moramo k stvari pristopiti znanstveno.« »Ja, znanstveno,« je kot odmev za njo ponovila Milka. »Le kaj bi to bilo;« je spraševala Helena, »je snežno belo, je ovalno, je gladko ... « »Eno je gotovo, takšnih kamnov v naravi ni,« je bil prepričan Milan. »Najbolje bo, da ga previdno odkopljemo,« je predlagal Bogo. »Ampak zares previdno,« je okoli skakala Milka, ki bi tako rada kaj pomagala, pa se ni mogla spomniti nič uporabnega. »Zadnjič je bilo po televiziji, kako so odkopavali neke starodavne grobove. S takšnimi majhnimi orodji so potrpežljivo odstranjevali odvečni material. Mislim, da je to tudi za nas prava rešitev,« je predlagala Helena, kar so vsi z odobravanjem sprejeli. Ogledovali so se po prostoru, kje bi našli kakšne uporabne predmete, ki bi jim služili za tovrstno orodje, ko se je Milan zagledal v brezovo metlo, ki jim je že enkrat prišla prav: »Izvolite, od tu naj si vsak odlomi svojo vejico,« je ponudil ostalim. Izkazalo se je, da so bile suhe in čvrste vejice zelo prikladne za odstranjevanje zemlje in drobnih kamenčkov. Torej je delo hitro napredovalo. Z vsako minuto je bil z vlažnega prstenege objema osvobojen večji kos. Predmet ni bil

pravilnih oblik, njegova gladka površina je skrivnostno zavijala. Po kakšni uri natančnega dela so po peščeni poti nad sabo zaslišali korake. »Vraga, zmešani Albin se je vrnil na vrt,« je Bogo nejevoljno prisluškoval šumom, ki so prihajali skozi napol odprta vrata. »Reve, kaj cvikate, ko pa vendar dobro veste, da nas modri kamen modrosti ščiti pred vsemi nevarnostmi. Pomirite se in se raje posvetite delu.« Ostali so se spogledali, in na koncu so morali priznati, da imajo Milkine besede svojo težo. Predah pa jim je dobro del, saj so si lahko malo pretegnili noge, potem pa se spet spustili na vse štiri in se nagnili nad jamo. Beli predmet je rasel iz tal kot goba. Dosegel je že skoraj pol metra v višino. Kar so z vejicami izluščili, so potem z rokami zmetali na rob. »Joj,« je nenadoma poskočila Jana, ki je imela od vseh najboljše reflekse, »premaknilo se je.« Bogo je previdno porukal izkopanino, ki se je zares zamajala: »Kaj pa zdaj?« »Še zemljo moramo odstraniti,« je odločila Helena, ki je zaradi svoje izobrazbe v zvezi s televizijsko oddajo prevzela vodstvo, »predmet moramo popolnoma odkopati, potem ga šele lahko dvignemo.« Po nadaljnjih petnajstih minutah natančnega in mukotrpnega dela je postalo že nevarno, da se bo beli bleščeči predmet prevrnil, zato je Helena končno popustila ter dovolila Bogotu in Milanu, da ga dvigneta. »Samo počasi in previdno, lepo prosim,« je moledovala Milka, ki sicer zaradi živčnosti ni sodelovala pri izkopavanju. Je pa zato ves proces neprestano nadzorovala in dajala koristne nasvete. Vsak z ene strani sta fanta poprijela in pričela predmet previdno dvigovati. Ena stranica je bila globlje v zemlji, morala sta jo izpuliti, kot bi izruvala zob. Spodaj pa je bil predmet videti kot piškav zob. »Madonca je krasen,« je navdušeno vzkliknila Jana, »in kakšne skrivnostne oblike je.« »To gotovo nekaj pomeni,« je zadaj komaj obvladovala razburjenje Milka. »Mene spominja na moderno abstraktno kiparstvo,« je pripomnila Helena. »Mogoče je takšna vesoljska umetnost,« se je spraševala Jana, medtem ko sta fanta zelo nežno in previdno čistila blato, ki se je držalo spodaj. »Ni tako pomembno, kakšno je od zunaj, važno je, kaj skriva v sebi,« je dejal Milan in s členkom potrkal po sijoči površini. »Naj me vrag pocitra, če ni votlo zadonelo,« se je veselila Helena. »Au,« je pridušeno zastokal Bogo, »ta umetnina pa bode. Kožo mi je ogrebla.« »Pazi, spodnji konec ni tako prijazno gladek,« ga je opozoril Milan. »Res je, kot bi bila zadeva razbita,« je ugotovil Bogo. »Ne, kje pa, takšne razgibane oblike je pač,« je prebledela Milka, »modri kamen modrosti nas ne bi pripeljal do razbitega zaklada.« »Samo pogledajte, kako fantastično se sveti tu zgoraj,« je bila očarana Jana. »Res je,« se je strinjala Helena, »kaj takšnega bi z današnjo tehnologijo težko dosegli ... « »In da se stoletja ne bi obrabila ali kako drugače poškodovala. Saj je površina kot nova,« je nadaljevala Milka. Fanta sta previdno vrtela beli predmet in nanj lovila pramene svetlobe. »Votlo je in razbito,« je ponovno ugotovil Bogo. »Najbrž mora biti takšno. Da je videti, kot bi bilo razbito,« je Milka odganjala hude slutnje. »Fantje,« je z ihtavim glasom spregovoril Bogo, »tole je hudičevo sumljivo. Neverjetno me spominja na ...« »Mene tudi,« je vskočil Milan. »Na kaj vendar?« je planilo iz vseh treh deklet hkrati. »Na razbito straniščno školjko

...« »Kaj?!« je vzkliknila Helena. »Praviš, da je naš skrivnostni vesoljski zaklad razbit sekret?« »Sama si ga oglej. Mogoče boč ti v njem našla kakšno abstraktno vesoljsko umetnino,« ji je Bogo porinil v naročje težak kos porcelana. Jana ji je priskočila na pomoč in odnesli sta ga na mizo. Pred presenečenimi, predvsem pa strahotno razočaranimi otroškimi očmi, je v vsej svoji veličini stala stara straniščna školjka ali natančneje, polovica stare straniščne školjke. »Mene bo kap,« se je za prsi zgrabila mala Milka, ko je končno tudi sama prepoznala snežno beli gladki predmet, »starodavna skrivnost je razbit sekret. « »Saj to ni mogoče,« se je njen brat skrušeno sesedel na kanister v kotu. »Zakaj se usoda tako kruto poigrava z nami?« je z žalostnim glasom tarnala glavna arheologinja Helena. »Jaz sem bil pa prepričan, da smo tokrat zadeli glavni dobitek,« je strašno razočaranje udarilo tudi po Bogotu. »Zdaj šele razumem, zakaj Ijudski pregovor pravi, da je tisti, ki mu gre hudičevo slabo, na kahli,« se je poskusila pošaliti Jana, vendar je bilo vse skupaj le bob ob steno. Potem jim je za nekaj časa zmanjkalo besed. Žalost in potrto sta napolnili prostor. Težko se človeku zgodi kaj hujšega, kot je to, da mu umrejo sanje, potem ko se jih je že dotaknil. Počutili so se opeharjene in ogoljufane. Bogo je prvi prekinil morečo tišino: »Pa tako lepo se je začelo.« »Šlo je kot po maslu, vse se je ujemalo,« je s svojega kanistra dodal Milan. »Ampak modri kamen modrosti pa še vedno imamo. Ni vrag, da nas ne bo nekoč pripeljal na pravo mesto. Prvi poskus se nam je pač ponesrečil. Pa kaj potem? Saj smo se na lastne oči prepričali, da kamen res deluje,« je menila Milka, ko si je obrisala solzice razočaranja. »Milka ima prav. Tole je res bridka izkušnja, toda upanje nam pa še vedno ostaja,« se je strinjala Jana. Tudi Helena je kislo prikimala: »Tako je. Ni rečeno, da je kamen modrosti zgrešil. Verjetno ga nismo prav razumeli.« »Kakor koli že, mislim, da nam je vsem jasno, da smo tukaj opravili. Zbrišimo jo, sicer se bomo zaradi teh plesnivih alkoholnih hlapov še zadušili,« je predlagal Bogo. »Ali pa bomo postali alkoholiki, kar je še huje,« je rekla Helena. Fanta sta najprej vrnila školjko na njeno prejšnje mesto, Jana pa je z brezovo metlo potisnila zemljo nazaj v luknjo. Potem so prst s stopali steptali, kolikor se je le dalo, ter čez poveznili še skalo. Precej je štrlela ven, a drugače pač ni šlo. »A gremo?« je vprašala Jana. Vprašanje je namreč bilo, kdo bo šel prvi. »Tisti, ki bo nosil modri kamen modrosti, naj gre naprej,« je predlagala Helena. Tako kot ob prihodu v starodavno razvalino, so od Bogota vsi pričakovali, da jih bo vodil tudi nazaj. Tako je vzel modrega vesoljca pod pazduho in se pričel vzpenjati po stopnicah. Pokukal je na vzorno urejen vrt, obsijan z žarko sončno svetlobo, in mežikajoče preiskoval okolico, da bi ugotovil, če kje ne tiči vrtičkar. Nenadoma mu je ušel pridušen krik, in skoraj padel je nazaj v vodnjak ali bolje v tisto, kar je po Albinovih nestrokovnih posegih ostalo od njega. »Kaj je?« so ostali drug čez drugega prestrašeno spraševali. »Te je videl?« »Ali je blizu?« »Kamen,« je komaj izdaviI Bogo. »Kaj je z njim?« »Zunaj sem videl modri kamen ... « »Uaa, še enega smo našli,« se je razveselila Milka. »Ne enega! Cel kup! Joj, kakšni norci smo bili. In nepridiprav Nande, kako nas je naplahtal. Pa še za denar

nas je obral ... « »Nič ne razumem. Povej že enkrat! Kaj je?« je planil Milan in zgrabil prijatelja za ramena. »Kar izvoli, pojdi sam pogledat. Posebno pozornost posveti robnikom cvetlične gredice pri hiši.« Milan se je hlastno povzpela, si nekaj trenutkov ogledoval omenjene robnike, potem pa se kot poparjena kura počasi in pobito vrnil. »Kaj si videl?« sta vprašali Helena in Jana v en glas. »Videl sem čudež nad čudeži. Videl sem srečo za nekaj milijonov let. Videl sem cvetlično gredico, ki je okrog in okrog obrobljena s samimi dragocenimi modrimi kamni modrosti ...« »Res čudež nad čudeži, če pomisliš, da en tak primerek prileti na zemljo le vsakih par sto let,« je v istem tonu nadaljeval Bogo. »Uaa,« je spet radostno vzkliknila mala Milka ter se zraven čudila, zakaj ni nobenega navdušenja tudi pri drugih. Ko sta Helena in Jana zaradi ponovnega stresa za silo prišli k sebi, sta si seveda želeli ogledati čudež nad čudeži na lastne oči. Nazaj sta se vrnila prepadeni in blede kot stena. Nato se je na vrh stopnic povzpela še mala Milka. Ona si je zadevo ogledala najbolj natančno in je najdlje čepela na prvi stopnici. Ko se je spustila nazaj, je izjavila: »Meni je tukaj nekaj hudo sumljivo!« »Pametna punca,« jo je pohvalil Bogo. »Kar razganja me od sramu in jeze, da smo se pustili tako nategniti,« je skozi zobe zasikal Milan in pri tem stiskal pesti. »Še meni povejte,« je z jokavim glasom zaprosila Milka. »Ti bom jaz razložila,« se je ponudila Helena, ker se ji je dekletce zasmililo. »Dobro poslušaj, kajti to je pravljica z žalostnim koncem. Vsi vemo, da je zmešani Albin malo zmešan, zato ga tudi tako kličemo. Nismo si pa mogli misliti, da je toliko nor, da bo šel barvati opeke. Očitno je nekje staknil stare zidake, ki so se mu zdeli nadvse primerni za robnike cvetlične gredice. Ker pa mu v glavi manjka najmanj ena deska, ni bil zadovoljen z opečnato rdečo barvo zidakov, zato jih je prepleskal v modro. A zdaj razumeš?« »Ja, seveda razumem. Samo to mi ni jasno, kakšno zvezo imajo te opeke z našim modrim kamnom modrosti, ki je priletel naravnost iz vesolja?« »Saj to je tisto. Skrivnostni modri kamen ni priletel iz vesolja. Kot sama dobro veš, zmešani Albin meče za našimi mucki prav vse, kar mu pride pod roko. Tako je nekega dne v svojem slepem sovraštvu zalučal za ubogo živaljo pobarvano opeko iz robnika cvetlične gredice, ki je k sreči zgrešila cilj in preko plota poletela naravnost med nas ...« »A misliš?« je prepadeno zastokala Milka. »Ne mislim. Vem!« »A potem to ni modri kamen modrosti, ampak navadna butasta prebarvana opeka!?« »Na žalost,« je prikimala Jana in pobožala razočarano dekletce po laseh. »Ampak saj je vendar Nando o njem bral v knjigah znanosti prve kategorije. Da bi se on tako zmotil?« »Saj to je tisto. Ni se zmotil, ampak nas je namenoma potegnil ...« »Ponorčeval se je iz nas kot iz vaških bebčkov,« je Bogo jezno pljunil v kot. »Še dosti grše od njega pa je, da je od nas izmamil denar,« je bila Helena hudo razočarana nad dejanjem stanovalca skupnih prostorov njihovega stolpiča. Milka je nenadoma na široko razprla s solzami napolnjene oči in, kot bi jo dušilo, pričela hlastati za zrakom. »Kaj ti pa je?« sta se ustrašili Jana in Helena v istem hipu. »Če je vse to, kar pravite, res, in če to ni modri kamen modrosti, ampak navadna butasta opeka, potem tudi mi nismo več odporni na

nevarnosti ...« Po teh besedah se je dekletce od strahu pričelo tresti kot šiba na vodi. »Saj res,« je takoj nato strah zgrabil tudi Heleno, »sploh se ne zavedamo, v kakšni nevarnosti smo se znašli!« In kot bi zmešani Albin vedel za njihove strahove, so se v tistem trenutku zunaj nad vrati zaslišali njegovi težki koraki in rožljanje orodja. Otroci so se spodaj v mraku stisnili v kot in s tesnobo v srcu zadrževali dih. Le mala Milka se ni mogla obvladati, zato jo je Jana prijela za usta, da bi utišala njeno ihtenje, ki se je iz trenutka v trenutek stopnjevalo. Možakar je ropotal in razgrajal tik nad vhodom. Nenadoma pa ga je z veliko lesonitno ploščo pokril, da so se mulci znašli v popolni temi. »Mislite, da nas je odkril?« je vprašujoče zastokala Jana. »Nikoli več ne pridemo živi ven,« je zavekala Milka, ko se je osvobodila Janinega prijema.

Učiteljica je mož beseda

Lesonitna plošča je bila ostanek reklamnega panoja za zobno pasto. Od prejšnje rabe so v njej ostale večje in manjše luknjice, skozi katere so prodirali sončni žarki, da so se svetile kot zvezdice na temnem nočnem nebu. Še dobro, da so bila vrata, ki so zapirala vhod v preurejeni podzemni prostor, zbita skupaj zelo malomarno in so bile reže med deskami široke najmanj za prst. Nekaj borne svetlobe se je le prikradlo do ujetnikov starega rimskega vodnjaka. Lesonit pa je z mrakom prinesel tudi negotovost, ki se je s svinčeno težo spustila na otroške duše. Kot lesni črvi, ki so prebivali v starih deskah vrat, so jih najedala vprašanja, od katerih je bilo glavno to, ali jih je Albin odkril in je zato zaščitil vhod, da ne bi mogli ne ven ne noter. Predvsem seveda ven. Drugo, česar niso mogli razumeti, je bilo, da če jih je že odkril, kako mu je to uspelo. Saj vendar nima rentgenskega pogleda, da bi videl skozi zidovje. Bili so namreč prepričani, da jih ni opazil niti on niti njegova zajetna soproga Liza. Tretje vprašanje pa je bilo, kako zapustiti nesrečni kraj in dospeti na varno domače dvorišče, pri tem pa ohraniti celo kožo, kajti imunski sistem, ki naj bi ga nudil modri kamen modrosti, je v trenutku krutega razodetja izpuhtel v nič. Vsi so se zavedali, kako ranljivi bodo postali na sovražnem vrtu prenapetega soseda, ki se je v navalu besa spustil celo tako daleč, da je za ubogo mucko vrgel težko opeko. Previdno so poskusili odriniti preprosta, doma izdelana vrata, ki pa se niso hotela premakniti, ker se je zgornji rob zataknil za lesonitno ploščo. »Ne gre,« sta priznala Bogo in Milan, potem ko sta se s hrbtom nekajkrat z vso močjo uprla ob surove deske. »Ta je pa dobra,« je zbegano rekla Helena, »samo pogledjte, kaj se je izcimilo. Namesto da bi naleteli na srečo svojega življenja, smo zaprti v tej smrdljivi luknji in vrh vsega še v smrtni nevarnosti.« »Kaj pa, če ta vražja opeka nosi smolo?« je naglas pomislila Jana. »Konec je,« je zahlipala mala Milka, »žive nas bo zazidal.« Revici se je pričelo za nameček še kolcati. »Ne bodi smešna,« jo je poskušal pomiriti Bogo, »tudi zmešani Albin si ne more privoščiti, da bi kar tako pospravil pet otrok.« »Kje pa,« je zatrdila Jana, »si lahko predstavljate, kakšen škandal svetovnih razsežnosti bi bil to. Če bi nas tako grozovito umoril, bi prišli

na naslovnice vseh največjih svetovnih časopisov.« »Saj prav to nam je Nande obljubil. Da bomo v naskoku osvojili medije. Milka, saj si hotela priti v časopise in na televizijo, kajne?« si je Milan malce privoščil sestrico. »Daj, nehaj zafrkavati,« ga je jezno zavrnila Jana, »tukaj ni niti kraj niti čas za takšne štose.« »Verjetno nas hoče le malo preplašiti,« je ugibala Helena. »Ali pa mučiti,« se je Milanu zdelo bolj verjetno. »Meni se pa krepko dozdeva, da sploh ne ve, da smo notri,« je rekel Bogo. »Le kako smo lahko bili tako neumni,« si je Jana očitala, »če bi mi kdo drug pravil našo zgodbo, bi ga imela za popolnega norca.« Milka je jezno zacepetala: »Nande je vsega kriv. Zaradi njega smo ujeti v tej smrdeči luknji. On nas je zapeljal. Če bom prišla še kdaj živa domov, ga bom zatožila očetu, da si bo za vselej zapomnil pametne kamne in učene knjige. Le naj počaka, bo že videl ...« »Umiri se, Milka, saj bo še vse v redu, boš videla,« ji je prigovarjala Jana. »Kaj bo v redu. Nič ne bo v redu. Jaz se ne grem več. Domov hočem!« Po teh besedah se je odločno povzpela po strmih stopnicah in začela s pestmi tolči po vratih, da so jo zbolele ročice. Zraven pa je na ves glas kričala: »Odprite, takoj odprite, jaz hočem domov!« Po kratkem postanku in prisluškovanju pa se je popravila: »Lepo prosim, pustite me domov. Mama, pomagaj, saj bom pridna, nikoli več ne bom nagajala, čisto zares, samo spustite me ...« Ubogo dekletce je bilo tako skrušeno, da je v trenutku nepazljivosti omahnilo nazaj, in vsa sreča je bila, da se je Milan povzpel za sestro, ki mu je tako varno pristala v naročju. Tesno sta se objela. Milka je milo zajokala, Milan pa je hvalil boga, da je bila tema in da ni nihče videl, kako so tudi njega za trenutek oblile solze. »Čakajte malo, ne smemo se prepustiti paniki,« je s tresočim glasom Bogo miril prijatelje, »prepričan sem, da ni tako hudo, kot kaže.« »Bogo ima prav,« ga je podprla Helena, »v miru moramo premisliti, kaj naj storimo.« »Sami se moramo rešiti,« je nadaljeval Bogo. »Samo kako,« je vprašal Milan, »ko so se pa vrata zataknila?« »Bomo že našli način. Se bomo že česa domislili.« »Kaj, če bi vrata zažgali? Tukaj je polno alkohola, ki gori kot bencin,« je predlagala Jana. »Si zmešana, da se vsi zadušimo,« se je ustrašil Milan. Otroci so tipaje našli drug drugega in naenkrat so se kot čebele v panju samodejno stisnili v gručo. Strah se je stopnjeval in je prešel v grozo, ki je napolnila že tako hladen in vlažen prostor. Besede so postajale čedalje redkejše, vse več pa je bilo slišati stokanja in vzdihovanja. Zdelo se jim je, kot bi se čas ustavil, tako so se vlekli minute. Bogo je imel zapestno uro, na kateri so se svetili kazalci in pikice na številčnici. Čedalje pogosteje je pogledoval nanjo. »Kaj bodo rekli doma, ko nas ne bo na kosilo,« ga je zaskrbelo. »Gotovo nas bodo pričeli iskati,« je rekel Milan. »Še posebej, ker ne bo nobenega izmed nas iz cele hiše.« »Potem bodo obvestili policijo.« »Ampak nikomur ne bo prišlo na misel, da smo ujeti v tej razvalini, ker nismo ničesar izdali,« je zavekala Milka. »Ko bi to vedela, bi vse skupaj povedala Estri in Neji, pa mi ne bi bilo treba tako grozno trpeti in čuvati skrivnost.« »Veste kaj,« je povzel Bogo, »konec koncev tudi ni tako hud prekršek, če smo hoteli malo pogledati v star rimski vodnjak, pa čeprav se nahaja na tujem vrtu. Saj nismo nič ukradli ali uničili.« »Res je, samo

radovedni smo bili. Pa ta opeka nas je čisto zmešala,« se je strinjala Jana. »Nekako moramo koga priklicati,« je nadaljeval Bogo, »pa tudi če bo to gospa Liza ali pa sam zmešani Albin, kajti vse je bolje, kot ždeti tu notri. Kaj pravite?« »Vse na svetu je bolje!« »Prav imaš. Potem lahko v našo korist povemo, da je Nande tisti, ki nas je poslal sem in mora zato on odgovarjati,« je rekla Milka, ki je do možakarja iz skupnih prostorov gojila najhujšo zamero. »Zakričimo vsi v en glas, pa bo, kar bo,« je predlagala Helena in vsi so se strinjali. Zvok se je odbijal od kamnitih sten, se prebil preko vrat do lesonitne plošče in nazaj. Otroci so prisluhnili, nato pa spet zakričali, tokrat še glasneje. A zgodilo se ni nič. Albin in Liza nista mogla slišati krikov na pomoč, ki so oddaljeni prihajali iz podzemlja, ker sta sedela v kuhinji in pila kavo. »Kdaj so se napovedali tisti od spomeniškega varstva?« je vprašala Liza. »Vsak čas morajo biti tu. Ob dveh, so rekli. Kakšna blesava ura. Ob dveh. Kot je blesava tista ustanova. Še najbolj blesava pa je učiteljica. Kaj vtika nos v stvari, ki se je ne tičejo, lepo te prosim.« »Upam, da se bo dobro izteklo.« »Mora se,« je Albin živčno vrtel skodelico v roki, »lesonitna plošča popolnoma zakriva vhod v vodnjak. Za vsak primer sem čez poveznil še samokolnico.« »Le glej, kajti če bodo odkrili žganjarno, bova izgubila vse, kar sva zaslužila, in še kaj zraven.« »Brez skrbi, njih zanimajo stari kamni, ne pa štok. Lepo so rekli, da gre le za rutinski ogled. Menda imajo po zakonu pravico do tega. Vrag naj jih pocitra.« »Le po katerem? Takole vdirati na tujo posest. Meni se to že ne zdi zakonito.« »Saj veš, kakšno smolo imam. Vedno so vsi zakoni proti meni,« je jezno zabrundal Albin, ko je zazvonilo pri vratih. »Ti se nič ne vmešavaj,« je zabičal ženi in hitel odpirat. Debelo je pogledal, ko je pred vrati zagledal kar tri obiskovalce. Še posebej je osupnil, ker je bil med njimi tudi mlad policist v uniformi. »No vidite, pa smo se spet srečali, gospod Cimperman,« je s poudarkom dejala učiteljica Neža. Tretji obiskovalec je bil gospod v sivem površniku, z uradno črno torbo v roki. Prislonil jo je na koleno, jo odprl in iz nje potegnil modro ovojnico. »Gospod Cimperman, tukaj je pismeni nalog, ki nam dovoljuje ogled objekta,« je Albinu po zelo uradnem pozdravu pomolil pismo. »Kar nekam si ga vtaknite,« Albin ni mogel iz svoje kože. »Prosim, da nas ne ovirate, kajti vašega osebnega pristanka ne potrebu jemo!« »Pritožil se bom.« »To je vsekakor vaša pravica. Zdaj pa, če dovolite, kje natančno se na vašem vrtu nahajajo antični ostanki?« »Ogled objekta še ne pomeni, da lahko tudi brskate po njem,« je Albin dvignil pogled, potem ko si je vzel čas in blagovolil prebrati odredbo. »Nikakor ne,« je spravljivo odvrnil gospod z zavoda za spomeniško varstvo, »danes ga bomo samo locirali.« »Dobro, naj bo,« se je pomiril Albin, kajti najbolj ga je seveda tiščala nedovoljena dejavnost, ki jo je opravljal znotraj vodnjaka. »Zavedati se morate, da opravljamo samo svoje delo,« je spotoma dejal gospod s črno aktovko. »Veste, saj nisem tako mislil,« je Albin v hipu spremenil taktiko, »Le to mi ne gre v glavo, kaj naj bi bilo na tistih starih kamnih tako imenitnega. Če mene vprašate, vas je nekdo hudo potegnil, ko vam je natvezil kaj vem kaj o nekakšnem vodnjaku iz rimskih časov. Lahko mi verjamete, da je to največji

larifari, kar sem ga kdaj slišal ...« »Kar pustite, da bo o tem presodil strokovnjak,« ga je zavrnila učiteljica Neža. »Če bi to vedel, ne bi te bajte nikoli kupil,« je spet vzrožil Albin, »nihče me nikoli ni opozoril, kakšne sitnosti utegnem imeti zaradi kupa starega skalovja sredi vrta. Ki mi je tako in tako samo v napoto ...« »Ki pa predstavlja zelo važen del narodove kulturne dediščine,« ga je strupeno prekinila Neža. »Kakšne kulturne dediščine neki. To so same babje čenče, ki si jih hočejo neke šolmajsterke ogledovati kar s celimi razredi, kot bi bile najmanj egipčanske piramide ...« »Res najlepša hvala za prijaznost! « »Lepo vas prosim, gospod,« se je Albin obrnil na strokovnjaka, »kako bi pa vi pogledali, če bi si mularija hotela ogledovati na primer vaše stanovanje. Nekega lepega dne bi kratko malo pozvonili pri vas in zahtevali, da jim pokažete kopalnico ali spalnico. Tako vendar ne gre ...« »Če gre res za stare antične razvaline, gospod Cimperman, ste v prekršku že s tem, ker jih niste sami prijavili,« se je oglasil policist in se jasno postavil na Nežino stran. »Res je,« je prikimal tudi rospo s črno aktovko, »zaradi brezbržnosti in brezvestnosti občanov je šel po zlu že marsikateri pomemben zgodovinski spomenik.« »Nimate me pravice obtoževati, ker sem mu naredil streho, boste videli,« se je branil Albin, »in če je tisto kamenje res tako pomembno za slovenski narod, upravičeno pričakujem, da bom dobil stroške povrnjene. Sicer se pa močno bojim, da se boste s tem obiskom osmešili ...« »Nasprotno. Imamo podatke o ostankih vodnjaka v bližini, ki bi lahko datirali tudi v rimski čas, kar ne bi bilo nič čudnega, saj je bilo na tem kraju rimsko mesto Emona. Kot kaže, smo zmotno mislili, da so ruševine izginile, ali pa, da so postale temelj kakšne hiše, kar se je, žal, pogosto zgodilo. Po zaslugi učiteljice Zagožnove bomo zdaj to napako popravili.« Med pogovorom so prispeli do kamnitega objekta. Tisto, kar je gledalo iz zemlje, je res pokrivala okorna streha s strešniki iz valovite pločevine, ki jo je Albin seveda sam izdelal. Z lesenitne plošče pa jih je pričakal širok nasmeh nekoga, ki je reklamiral pasto za zobe. Strokovnjak si je nadel očala, se sprehodil okoli vodnjaka in si ga pozorno ogledoval. Sem in tja je z roko pogladil tudi kakšen kamen. »Neverjetno je ohranjen,« je nato dejal zadovoljno. »Gospod Cimperman, pravzaprav se vam moram zahvaliti, ker ste ga tako dobro zaščitili. Vidim, da niste tako brezvestni, kot se delate.« »Kar sam lahko naredim,« se je ob pohvali muzal Albin, »saj razumete, ni sredstev ...« »Ne, streha je prav učinkovita. Ste morda že kaj raziskovali? Kako je videti znotraj zidov?« »Kako znotraj?!« se je ustrašil Albin. »Ja znotraj vendar, menda veste, da so vodnjaki praviloma votli,« se je dobrohotno pošalil strokovnjak. »A, votli,« se je sprenevedal Albin, »ta je poln, da bolj poln ne more biti!« »Se nič ne čudim. V dva tisoč letih se marsikaj nabere. Veste, za arheologe je zelo pomembno, da niste nič odkopavali, kajti vsaka plast usedlin je stran zgodovine.« »A tako?« »Vidite, gospod Cimperman, pa vam vseeno ni padla krona z glave. Prav takšen ogled bi nam tudi zadnjič zadostoval za učne namene,« je možakarja zbadla učiteljica Neža. Otroci so v trebuhu vodnjaka najprej zaslišali korake po peščeni poti, nato pa so lahko prisluškovali pogovoru. Besede so bolj ali manj razločno prodirale do njihovih ušes.

Kmalu so razbrali, za kaj gre. Še posebno veseli sta bili Jana in Helena, ki sta prepoznali glas svoje učiteljice Neže Zagožnove. »Rešeni smo,« je neprestano ponavljala Milka, »rešeni smo. Zakaj se ne oglasimo?« »Počakajmo na primeren trenutek,« je predlagal Bogo, »mene prav zares zanima, kaj vse jim še namerava natveziti zmešani Albin.« »Mene tudi,« se je strinjal Milan, »sam bog nam je poslal te ljudi.« »Ni bil bog,« je radostno zašepetala Helena, »ampak naša prfoksa Neža, ki je bila tudi tokrat mož beseda.« Strokovnjak z zavoda za spomeniško varstvo si je v zvežčič nekaj zapisoval, policist pa se je obrnil k Albinu. »Ljudje se lahko o vsem dogovorimo, če le nimamo slabe vesti,« je pripomnil. »To je pa res! Slabe vesti pa nimam,« se je zarežal Albin, zadovoljen s potekom dogodkov. Ko so otroci spodaj slišali svetohlinsko izjavo, jih je razjezilo, da je kar završalo. »Zdaj je pravi čas,« je vzkliknil Bogo, Helena pa je zakričala, kar so ji dopuščale glasilke: »Vodnjak je votel in ne poln!« Tudi ostalim se je zdel ta stavek pravšnji, zato so ga vsi kriče ponavljali, da so besede pljuscale preko lesonita kot razburkano morje. Gospod v sivem površniku je odskočil nekaj korakov, Albin je od groze prebledel, še najbolj pa se je ustrašila učiteljica Neža, ki je, kot bi bila vkopana, kriknila, da je preglasila celo tulečo otročad. Ali se je policist tudi prestrašil, ni znano, a ukrepal je hitro in učinkovito. Najprej je odstranil samokolnico, zatem lesonitno ploščo, in že so se na stežaj odprla vrata, od koder so se vsi hkrati mežikajoč vsuli otroci. »Ojoj,« je začudeno zastokal Albin. »Za božjo voljo, kaj pa je zdaj to?« je zaklical strokovnjak. »Saj to sta vendar Helena in Jana iz mojega razreda,« je Neža spoznala svoji učenki. Policist je hitro vstopil v podzemni prostor, da bi se prepričal, ali je notri še kakšen otrok, ki bi potreboval pomoč. Zaletel pa se je naravnost v mizo z zlatimi pločevinastimi zamaški in etiketami, na katerih je pisalo Stock. V nosnice mu je udaril vonj po alkoholnih hlapih in njegovo izkušeno oko je takoj razvozljalogo uganko. Z dokaznim gradivom v roki se je zmagoslavno povzpел po strmih stopnicah: »Končno smo odkrili, od kod ponarejeni štok na tržišču,« je s šopom lističev pomahal proti skrušenemu Albinu. Možakar se je obrnil vstran, da ljudje ne bi videli, kako je zardel in sam zase tarnal: »Joj, joj, kako se je vse narobe obrnilo. Kdo je poslal nadme to presneto mularijo? Kaj bo rekla Liza ...?«

Življenje po kamnu

Dogodki pri vodnjaku so se odvijali s takšno naglico, da so otroci komaj dojemali, kaj se dogaja. Jana in Helena sta vsaka s svoje strani razlagali učiteljici Neži, kako so se igrali in po naključju prišli v starodavni vodnjak, da sprva še pomislili niso, da gre za skrivno žganjarno, kako jih je bilo strah, ko je stari Cimperman zadelal vhod in kako so se razveselili, ko so zaslišali njen glas. Mala Milka je še kar naprej jokala, tokrat od sreče, in še vedno je vsa drgetala od prestanega strahu. Milan in Bogo sta sodelovala s policistom, ki ju je tudi javno pohvalil, tako da sta na koncu kar sijala od zadovoljstva.

Strokovnjak je natančno preiskal kamniti zid in nazadnje v tleh odkril majav kamen, katerega so prej že odvalili otroci. Kljub zelo čedni obleki se ni mogel zadržati, da ga ne bi dvignil in pogledal, kaj je spodaj. Seveda je naletel na beli porcelan razbite straniščne školjke, ki je bila spet skoraj povsem zadelana s prstjo. »Ničesar se ne dotikajte,« je glasno opozoril ostale, »tale predmet me močno spominja na stekleno rimsko keramiko.« »Ali naj mu poveva?« je Milan šepnil Bogotu. »Brez veze, bo že sam ugotovil.« »Prav imaš,« se je strinjal Milan, »mi je pa vseeno mnogo laže pri duši.« »Meni tudi. Sem se že bal, da nismo čisto pri pravi.« Krona vsega pa je bila kratka notička v časopisu, v rubriki Kronika, kjer so bralce obvestili, da so prijeli ponarejevalca štoka Albina Cimpermana, pri odkritju pa sta pomagali dijakinji Helena Kajfež in Jana Kramar s prijatelji. Kako je prišlo do neljubega spodrsaljaja, da ostali trije niso bili imenovani, niso nikoli ugotovili. Morda je podatek posredovala učiteljica Neža. Čeprav tudi Bogo in Milan nista bila preveč zadovoljna, pa je bila Milka naravnost besna. »Najbolj sem trpela, potem me pa prezrejo,« se je drla na vsakega, ki ga je srečala, tako da sta Estra in Neja že kar bežali pred njo. »Saj so tudi tebe omenili,« jo je skušala potolažiti Jana. »Kje so me? No, kar pokaži, kje so me?« »Ti sodiš sem, k prijateljem.« »Figo mi je mar za takšno prijateljstvo. Zakaj pa nisi ti pod prijatelji in nisem jaz Milka Kozlevčar?« se ni dala potolažiti. Srečen razplet dogodkov pa je obvaroval tudi Nandeta, saj so preostali štirje prepričali Milko, da ni na vrat na nos letela k očetu in mu vse povedala, kajti tisto finančno kritje projekta v zvezi z modrim kamnom modrosti bi ga najverjetneje pognalo na cesto. »Poglej, Milka, drugo leto boš šla v šolo in boš tudi ti včasih potrebovala kakšno opravičilo,« ji je prigovarjal brat. »Pa vendar ne mislite, da bi mu morali kar odpustiti? Spomnite se, kako nam je s prevaro izmamil denar in ga potem zapravlil, najverjetneje za pijačo. Za norce nas je imel. Toliko časa sem varčevala, zdaj pa nimam nič.« »Povsem brez posledic je ne sme odnesti,« se je strinjala Helena, »denar nam mora vrniti do zadnjega stotina.« »Samo kako, ko pa je vedno suh?« je vprašal Milan. »Medve sva našli rešitev,« je veselo vzkliknila Jana. »Povejta,« je bil nestrpen Bogo. »Spomnite se na skladovnico steklenic, na katero je tako ponosen! Kaj je že rekel, za kakšen primer jih hrani?« »Rekel je, da je to njegova zlata rezerva za hude čase,« je takoj zdeklamirala Milka. »Tako je,« se je zasmejala Jana, »torej mu moramo povedati, da v hujši stiski, odkar se je naselil v naši pralnici, še ni bil.« »Super sta se domislili,« so bili vsi navdušeni in mala Milka je celo izjavila: »Prima ideja! Če bi ga naši starši nagnali, nikoli več ne bi videla svojih prihrankov.« »Napisal mu bom račun, na katerem bo natančna vsota, ki smo mu jo izročili in jo zdaj zahtevamo nazaj,« se je ponudil Milan. Tudi s tem predlogom so se vsi strinjali. Domenili so se, da bodo Nandeta drugi dan po šoli obiskali v njegovi čumnati. Milan se je potrudil in na računalnik natipkal račun, na las podoben računu kakega podjetja ter ga natiskal v treh izvodih. Kot je bilo glede na zgodnjo uro in sončno pripeko pričakovati, je na vratih skupne pralnice spet tičal zamaščen listek z znamenitim sporočilom »Mene ni doma«. A tokrat otroci niso prav

nič oklevali, temveč so odločno potrkali. »Kaj, hudiča, pa razbijate!« jih je Nande neprijazno nadrl, ker je ravno dobro zadremal, poleg tega pa še ni bil seznanjen z dogodki prejšnjega dne. »Tale račun smo ti prinesli,« mu je Milan pomolil pod nos list papirja. »Račun?« se je začudil, kajti kar je pomnil, ni plačal še nobenega. »Ja, dobro bi bilo, da ga poravnaš do jutri,« mu je resno svetoval Bogo. »Do jutri? Saj ste znoreli, kje pa naj dobim denar?« »To je tvoj problem,« mu je zabrusila Jana. »Kje ste pa dobili to reč? Kaj to piše? Povrnitev neupravičenih stroškov v zvezi s tako imenovanim modrim kamnom modrosti. A tako, to je torej vaša hvaležnost? Najprej človek gara za vas, potem pa dobi tole ...« »Nande, konec je pripovedovanja pravljic, čas je za obračun. Vse vemo,« mu je zabrusil Bogo. »Kaj veste?« Takrat se je v ospredje prerinila Milka in se, z rokami, oprtimi ob boke, postavila predenj: »Ti bom že dala Milko čokoladico, ti bom že dala pametne kamne, učene knjige in bele akustične posode z akustično tekočino, da si jih boš za vedno zapomnil! Te ni sram, da otroke slepariš za njihove uboge prihranke! Komaj so me prepričali, da te nisem zatožila očetu, zato ti zdajle tukaj obljubim, da če nam do jutri ne vrneš vse do zadnjega ficka, si raje poišči novo stanovanje!« Nande jo je nekaj dolgih trenutkov gledal, kot ne bi mogel verjeti, da lahko iz takšnih malih ust priletijo tako tehtne besede. Ves njegov prejšnji napuh in vzvišenost sta v hipu izginila, kajti končno je spoznal, da se res nahaja v hudih škripcih. Spustil je glavo med ramena in odhlačal do svojega ležišča na pralni kadi, kjer se je kot kup nesreče sesedel. »Se mi je zdelo, da je prelepo, da bi trajalo,« je posmrkal v rokav. »Lahko je vam govoriti, ko pa imate starše, ki skrbijo za vas. Pridete domov in na mizi vas že čaka kosilo. Strgate hlače in takoj dobite nove. Malo pokašljate, in že vas spravijo v posteljo In negujejo. Jaz pa nimam nikogar. Čisto sam sem na svetu ...« »Človek, ki goljufa otroke, drugega tudi ne zasluži,« mu je spet zabrusila Milka. Ko je Nande videl, da poskus iskanja sočutja ni uspel, je pričel brenkati na drugo struno. »To sem storil za vas. Da bi si za vse življenje zapomnili, da ne smete biti lahkoverni in lahkomiseln. Zdaj ste sicer izgubili nekaj drobiža, vam pa zagotavljam, da vam bo to pozneje v življenju prihranilo na kupe denarja ...« »Zares smo ti hvaležni,« je odgovoril Bogo, »toda mi smo tako dobri učenci, da hočemo nazaj tudi ta drobiž.« »Kje pa naj dobim toliko denarja?« »A potem le ni tak drobiž,« ga je opomnila Helena. »Če nimaš nič na bančnem računu, boš moral pač kaj prodati,« je rekla Jana odločno. »Saj bi z veseljem, pa nimam nič vrednega.« »O, imaš,« je mala Milka pokazala na skladovnico steklenic, »kaj pa tale zlata rezerva?« Nande je zgrožen izbuljil oči: »Samo to ne, prosim. Tako kruti vendar ne morete biti. To je vse, kar imam. Za primer, če se mi pripeti kaj hudega, za skrajno silo ...« »Ravno za to gre. Če ne povrneš dolgov, se ti bo zares zgodilo nekaj hudega,« ga je podučil Milan. »Komaj čakam, da te lahko zašpecam,« je Milka stisnila ustnice. »Priznam, grešil sem, res ni bilo lepo od mene, kar sem storil, ampak imejte usmiljenje. Saj ste vendar ljudje, prijatelji, moji dragi otroci. Dajte mi daljši rok, zaposlil se bom in vse povrnil, samo steklenice mi pustite. Brez njih sem kot nag ...« »Stori raje obratno,« je rekla Helena.

»Prodaj steklenice in nam vrni dolg, nato pa si poišči delo, da si boš lahko omogočil spodobno življenje.« »Zaradi nas si lahko potem kupiš tudi novo skladovnico steklenic, da ne boš kot nag,« je pripomnil Milan. »Le dobro sem vam hotel ...« »Tudi mi ti želimo le dobro. Prijatelji med seboj ne poznajo nepoštenosti. « »Malo sem se pohecal ...« »Kdor izda prijatelja, ta mora biti kaznovan,« je odločno rekel Bogo. »Saj razumeš, vedno si imel navado reči: čisti računi, dobri Prijatelji. Jutri ob tem času se bomo oglasili pri tebi . Upam, da boš povrnil, kar si s prevaro izmamil od nas, sicer bomo morali vse povedati staršem,« je dejala Jana in se zavrtela na peti. Ko so se zdrenjali ven, se je Milka, ki je zadnja odhajala, obrnila in mu zabrusila: »Tudi listek »Mene ni doma« te ne bo rešil, da veš!« Ravno so igrali nogomet, Milka pa se je kratkočasila z Nejo in Estro, ko se je od nekod pojavil Nande z izposojeno samokolnico, katere kolo je žalostno oznanjalo, da bi ga bilo potrebno naoljiti. Z dolgim nosom in mučeniškim izrazom na obrazu jo je do vrha napolnil s praznimi steklenicami in tako otovorjen odcvilil proti trgovini. Ni minilo niti pol ure, ko so zaslišali, kako se vrača. Ustavil se je pred vhodom in ponovno natovoril. Na lesenem plotu, ki je mejil na Albinov vrt, pa je na kolu sedel Hektor in vzvišeno opazoval igro. Z druge strani se je slišal pritajeni »ssssssssssss, a boš šel«, vendar pa to mucka ni kaj prida vznemirjalo.

O pisatelju in njegovem delu

Dim Zupan se je rodil 1946. leta v Ljubljani, kjer se je tudi šolal. Po končani osnovni šoli je nadaljeval šolanje na gimnaziji, potem pa se je vpisal na Pravno fakulteto. S pisanjem se je začel ukvarjati relativno pozno. Leta 1991 je pri Mladinski knjigi izdal svoje prvo delo za mladino, naslovljeno Trije dnevi Drečka Pekca in Pukca Smukca. Junaka Dreček in Pukec sta se mlajšim bralcem zelo priljubila, tako da je Dim Zupan nadaljeval z njunimi prigodami. Leta 1993 so pri isti založbi izšle kar tri zgodbe, kjer sta v prvem planu spet Dreček Peček in Pukec Smukec. Ta dela so: Tri skrivnosti Drečka Pekca in Pukca Smukca , Tri noči Drečka Pekca in Pukca Smukca ter Tri zvezdice Drečka Pekca in Pukca Smukca. Leto pozneje pa je izšla še peta knjiga iz iste serije, z naslovom Tri spoznanja Drečka Pekca in Pukca Smukca. Čeprav piše Dim Zupan tudi za odrasle bralce (Temna zvezda smrti; Mladinska knjiga, 1993) pa ostaja zvest svoji prvi ljubezni, to je pisanju za otroke in mladino. Leta 1992 je pri Prešernovi družbi izšla Trnovska mafija, prozni tekst za mladino, ki je doživel nekako isto usodo kot zgodba o Drečku Pekcu in Pukcu Smukcu. Namreč, v redni zbirki Prešernove družbe bo letos izšlo nadaljevanje zgodbe, ki ga je avtor preprosto naslovil Trnovska mafija drugič. Od mladinskih proznih del velja omeniti še Tolovajevo leto (Založba Karantanija, 1995), Zobek na dopustu (Mladinska knjiga, 1995), Leteči mački (Mladinska knjiga, 1997) ter Maščevanje strašne juhice (Založba Karantanija, 1997). V letu 1998 sta izšli še dve knjigi: Rdeči teloh (Mladinska knjiga) in Onkraj

srebrne mavrice (Založba Mladika). Pisatelj Dim Zupan se je poizkusil tudi v dramatikih. RTV Slovenija je že odkupila nekaj dramskih besedil, ki pa zaenkrat žal še niso prišla do realizacije. Leta 1993 pa so v Mestnem gledališču ljubljanskem uspešno uprizorili njegovo otroško igrico *Storžek in Jurček*. Tudi v pričujočem besedilu *Modri kamen modrosti* ostaja Dim Zupan zvest mlajšim bralcem. Gre za krajši prozni tekst, ki nam pričara prisrčen vsakdan iz otroštva »blokofske« mularije, ki lepega dne naleti na čudni kamen modre barve, za katerega menijo, da je prišel iz samega vesolja ter da jih bo branil pred vsako nevarnostjo. No, Dim Zupan se zaenkrat še ni poizkusil v znanstveni fantastiki, zato se tudi za *Modri kamen modrosti* najde povsem »zemeljska« razlaga. Poleg tega, da je *Modri kamen modrosti* zabavno in zelo zelo napeto branje, pa velja omeniti še izvrstno predstavitev junakov, ki se pojavijo v delu. Tako bodo bralci poleg glavnih junakov, ki so seveda otroci, spoznali tudi klošarja Nandeta, zmešanega Albina itn. Danes Dim Zupan še vedno živi v Ljubljani in od leta 1992 deluje kot samostojni kulturni delavec. Redno sodeluje tudi pri reviji *Kekec*.

Dušan Čater

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](http://wikisource.org)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- Klaraa.mlinar
- MZaplotnik
- 89.143.39.156

-
1. [↑ http://wikisource.org](http://wikisource.org)
 2. [↑ http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)
 3. [↑ http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
 4. [↑ http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)